

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - **Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse bepalingen inzake energie en klimaat**
- **Principiële goedkeuring met het oog op adviesvraag aan de VTC en de Vlaamse Nutsregulator**

Samenvatting

Dit verzamelbesluit voorziet in diverse bepalingen inzake energie en klimaat.

Er wordt een geharmoniseerde aanpak ingevoerd voor de beoordeling van biomassa door het doortrekken van de bestaande aanpak voor ETS-installaties inzake biomassa naar installaties die niet onder het EU ETS vallen omwille van het gebruik van biomassa. Er wordt een overgangsregeling voorzien om voor de emissies 2026 ook andere bewijsstukken dan een bewijs van duurzaamheid aan te leveren voor die bedrijven die nieuw aan de RED-verplichtingen moeten voldoen.

Inzake het Noodkoopfonds wordt in een aantal bijkomende bepalingen voorzien die het mogelijk maken om bij het afsluiten van een projectoproep rekening te houden met reeds opgestarte renovaties, alsook met onvoorziene omstandigheden waardoor de beoogde conformiteit in het gedrang komt. Daarnaast wordt verduidelijkt welke de mogelijke gevolgen zijn voor het niet bereiken van de beoogde conformiteit. Tot slot wordt wegens de eerdere opname in het Energiedecreet de definitie van Noodkoper geschrapt.

Eigenaren van decentrale productie-installaties, zoals zonnepanelen, die losgekoppeld worden van het net in het kader van balancering, hebben recht op compensatie voor het verlies aan terugleveringvergoeding bij uitvallende omvormers. De hoogte van die compensatie wordt momenteel op jaarbasis vastgesteld door de minister bevoegd voor Energie. Het voorstel in dit voorontwerp van besluit houdt in dat de elektriciteitsdistributienetbeheerder (Fluvius) voortaan het forfaitaire bedrag bepaalt, om zo de procedure te vereenvoudigen.

Er wordt ook in een mogelijkheid voorzien voor de distributienetbeheerders voor elektriciteit om in het geval van een stroomsterkte groter is dan 80 Ampère een alternatieve elektriciteitsmeter te plaatsen.

Er worden enkele aanpassingen voorgesteld met betrekking tot het sociaal energiebeleid. Er wordt een uitbreiding voorzien van de minimale levering elektriciteit naar warmtepompen. Het wordt mogelijk gemaakt dat distributienetbeheerders, op vraag van de scanbedrijven, bijkomende gegevens over klanten bij wie zij een afspraak inplannen kunnen delen met betrekking tot

historisch verbruik en de meter. Verder wordt de indexeringswijze en het bedrag per persoon ten laste van de inkomensdoelgroep voor de energiescan afgestemd op de inkomenscategorieën van de Mijn VerbouwPremie. Er wordt ook een QR-code of link naar de V-test toegevoegd aan de communicatie van Fluvius naar schuldenvrije klanten die onder het sociaal leveringsmodel vallen en via de factuur voor de klanten van de noodleverancier als laagdrempelige en krachtige stimulans om de overstap naar de commerciële energiemarkt te vergemakkelijken. Tegelijk wordt voorgesteld om de frequentie van de herinnering die Fluvius aan schuldenvrije klanten stuurt om terug te keren naar de markt te verhogen van om de zes maanden naar om de drie maanden. De rapporteringplicht die rust bij energieleveranciers om te rapporteren over het aantal dossiers dat ze hebben doorgestuurd naar een professioneel invorderingsbureau wordt uitgebreid naar dossiers die ze voor minnelijke invordering hebben doorgegeven aan een gerechtsdeurwaarder of een advocaat.

Voor lopende projecten met een startdatum vanaf 2013 en nieuwe projecten met een startdatum vanaf 1 augustus tot en met 31 december van het lopende kalenderjaar die geen brandstofkosten hebben (zonnepanelen en windturbines), wordt de onrendabele top geactualiseerd afhankelijk van de elektriciteitsprijs. Naast de actualisatie van de elektriciteitsprijs wordt via het voorliggende ontwerpbesluit voorgesteld om vanaf het jaar 2026 ook het aantal gedraaide vollasturen te actualiseren, die geïmpacteerd worden door de aanscherping van de negatieve prijzen regeling.

Het voorliggende ontwerpbesluit voorziet tevens in de afschaffing van de premie na audit en de REG-premie Elia. Voorts wordt voorgesteld om de relighting-premie af te schaffen wegens het niet meer relevant zijn van de twee hoofddoelen van de premie. Omwille van de schrapping en/of beperking van verschillende woningkwaliteitspremies voor huishoudens is het maatschappelijk gepast om in lijn met de genomen beslissingen hieromtrent deze beleidskeuze door te trekken naar de niet-residentiële sector.

In de regelgeving van de call groene warmte wordt de aanpak bij technische wijzigingen van een project verduidelijkt en wordt de termijn voor indiening van het keuringsverslag afgestemd op de aanvraag van de uitbetaling van de subsidie. Ook worden enkele juridische correcties aangebracht. Het voorliggend ontwerpbesluit bevat tevens een voorstel voor een voortzetting van de aansluitpremie warmtenetten zoals ze voor de jaren 2023-2025 was voorzien. Binnen de call groene warmte wordt daarnaast voorgesteld om steun voor energie-efficiënte stadsverwarming of -koeling die warmte of koude afneemt van een installatie waaraan groenestroomcertificaten of warmtekrachtcertificaten worden toegekend opnieuw mogelijk te maken.

Er wordt tevens voorgesteld om, binnen enkele subsidieregelingen voor groene energie, de mogelijkheid voor een ad hoc schorsing van de termijnen omwille van een door COVID-19 veroorzaakte overmachtssituatie in het Energiebesluit op te heffen, aangezien deze bepalingen hun relevantie hebben verloren.

Om te komen tot een tijdige en efficiënte opstart van nieuwe energiehuizen, worden enkele kleine aanpassingen aan de erkenningsprocedure doorgevoerd.

Er worden ook verschillende aanpassingen voorgesteld aan de EPB- en EPC regelgeving. Er wordt voorgesteld om alleenstaande zorgwoningen met een totale bruikbare vloeroppervlakte van minder dan 50 m² opnieuw vrij te stellen van de EPB-plicht. Ook wordt er voorgesteld om de regels omtrent het inrekenen van PV-installaties voor het berekenen van het E-peil aan te passen. Volgens de huidige regels mogen enkel nieuwe PV-installaties ingerekend worden. Er wordt voorgesteld om voor bouwaanvragen vanaf 1 januari 2026 wel toe te laten om reeds geplaatste PV-installaties mee in te rekenen. Er wordt ook een vrijstelling van het S-peil voorgesteld voor de gedeeltelijk herbouw van beschermde gebouwen. Meer bepaald gaat het om beschermde monumenten, gebouwen in een beschermd landschap, stads- of dorpszicht en gebouwen vastgesteld in de inventaris van bouwkundig erfgoed. De indientermin voor een afwijkingsaanvraag om de gefaseerde uitbouw van externe warmtelevering te mogen inrekenen, en de maximum termijn van gefaseerde uitbouw

zelf, worden afgestemd op de nieuwe indientermijn van 6 jaar om de EPB-aangifte in te dienen. Ook het startpunt van de geldigheidsstermijn van het EPC bouw is gelinkt aan de indientermijn van de EPB-aangifte. Eenzelfde wijziging wordt dus ook daar ingevoerd.

Het voorliggende ontwerpbesluit stelt voor om een bijlage X van het Energiebesluit aan te passen zodat de minimale ventilatiedebieten in tennis-, padel-, en petanquehallen meer in lijn worden gebracht met de werkelijke situatie.

De renovatieverplichting is momenteel van toepassing op alle overdrachten in volle eigendom. Omdat de term 'overdracht' veel verwarring en onduidelijkheid met zich meebrengt, wordt het toepassingsgebied verduidelijkt. Daarnaast wordt verduidelijkt dat de uitzondering voor niet-residentiële gebouwen die niet in hun geheel worden overgedragen, naar analogie ook geldt bij de vestiging of overdracht van een recht van erfpacht of opstal.

Er worden een aantal wijzigingen doorgevoerd in de erkenningsvoorwaarden van energiedeskundigen en verslaggevers. Hierbij wordt voorgesteld de berekening van de vijf jaar-periode voor het periodiek examen van energiedeskundigen aan te passen. Tevens wordt de procedure voor verslaggevers om na stopzetting terug erkend te worden vereenvoudigd. In artikel 8.8.1 en 8.8.2 van het Energiebesluit wordt aangegeven hoe de erkenning van een kwaliteitsorganisatie voor luchtdichtheidstesten en ventilatieverslaggeving in de energieprestatieregelgeving verloopt en aan welke voorwaarden deze organisaties moeten voldoen. In dit verzamelbesluit wordt hier een mogelijkheid aan toegevoegd om erkende kwaliteitsorganisaties te schorsen of in te trekken.

In Verzameldecreet I werd er een rechtsgrond voorzien voor enkele wijzigingen in het kader van de energieprestatie van niet-residentiële bestaande gebouwen. In dit verzamelbesluit worden de nodige aanpassingen ingevoerd op besluitniveau, n.a.v. de gecreëerde rechtsgrond. Hier gaat het over het bepalen van het nominaal vermogen en het voorzien van een delegatie voor gebouwautomatisering- en controlesystemen. Daarnaast wordt ook bepaald wie verantwoordelijk is om aan die eisen te voldoen.

Momenteel is het niet mogelijk om de erkenning van opleidingsinstellingen voor de certificering van aannemers en installateurs en de exameninstellingen voor EPB te schorsen. Er is enkel voorzien in de mogelijkheid tot intrekken van de erkenning van vormings- en exameninstellingen. Dit is een heel zware sanctie aangezien een intrekking definitief is. Om deze reden wordt ook de mogelijkheid voorzien om de erkenning te schorsen.

Verder worden enkele delegaties geregeld. Zo wordt een delegatie aan de minister van Energie voorzien voor het bepalen van het beschikbaar budget voor de subsidieregeling voor micro-WKK op biogas.

Er wordt tevens een wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juli 2015¹ voorgesteld om de rapportering van de toegangshouders over de doorstorting van de energieheffing efficiënter in te zetten en te verwerken door het door te storten bedrag op te delen naar tariefcategorie.

Ten slotte stelt het voorliggend ontwerpbesluit wijzigingen voor aan het besluit van de Vlaamse Regering van 7 juni 2024 over het vervoer van koolstofdioxide via pijpleidingen in het Vlaamse Gewest. Deze wijzigingen betreffen de procedure tot toekenning van een verklaring voor openbaar

¹ Besluit van de Vlaamse Regering van 3 juli 2015 tot aanduiding van de bevoegde controle ambtenaren, vermeld in artikel 13.1.6, eerste lid, van het Energiedecreet van 8 mei 2009, tot vaststelling van de verplichte gegevens die de toegangshouders moeten overmaken, vermeld in artikel 14.2.2, §2, tweede lid, van het Energiedecreet van 8 mei 2009 en tot bepaling van het uitstel van doorstorting van de heffing, vermeld in artikel 14.2.3 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 bij de heffing op de afnamepunten van elektriciteit,

nut, de procedure tot goedkeuring van het technisch reglement en de procedure tot goedkeuring van de kwaliteitsnormen.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

BELEIDSDOMEIN: Omgeving

BELEIDSVELD: Energie en Klimaat

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het wetgevingstechnisch en taaladvies nr. 546 werd op 15 januari 2026 bekomen.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd op 12 januari 2026 verkregen. Het akkoord van de minister van begroting werd op 13 februari 2026 verkregen.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne en aan het besluit van de Vlaamse Regering van 20 december 2024 over de monitoring en rapportage van de emissies van broeikasgassen van brandstoffen bij uitslag tot verbruik

Gelijktrekken gebruik bewijzen van duurzaamheid voor het zero-raten van emissies van vaste installaties en het voorzien van een overgangsregime

Biomassa gebruikt onder EU ETS voor vaste installaties moet voldoen aan de criteria inzake duurzaamheid en broeikasgasemissiereductie volgens de Richtlijn Hernieuwbare Energie (RED) met het oog op het zero-raten van emissies. Enkel biogene emissies die aan de criteria van de RED voldoen, kunnen worden gezien als zero-emissies waardoor er geen inleververplichting is van emissierechten voor deze emissies. Volgens het Europese kader zijn er verschillende mogelijkheden om het aantonen van RED-criteria toe te laten, waaronder bewijzen van duurzaamheid uitgereikt op basis van een Europees erkend vrijwillig schema, eigen bewijs, of een nationaal schema. Het Vlaamse Gewest heeft geen eigen schema. In het geval van eigen bewijs weet de ETS1-entiteit pas op het moment van goedkeuring van het emissiejaarrapport (in X+1) of het eigen bewijs al dan niet aanvaard wordt, waardoor dit geen zekerheid biedt. In artikel 4.10.1.5, §2bis, van Titel II van het VLAREM is daarom opgenomen dat RED-criteria onder EU ETS vaste installaties aangetoond moeten worden via bewijzen van duurzaamheid uitgereikt op basis van een Europees erkend vrijwillig schema. Bij de wijzigingen aan de ETS-richtlijn als gevolg van Fit for 55 werden enkele installaties echter uitgesloten van het toepassingsgebied, op voorwaarde dat zij in een referentieperiode gemiddeld 95% emissies van biomassa uitstootten waarvoor de naleving van de RED-criteria aangetoond kan worden. Voor deze installaties is nog geen specifieke procedure vastgelegd om de duurzaamheid van de biomassa aan te tonen. Gezien het gaat om vergelijkbare installaties en het in beide gevallen gaat om het aantonen van RED-criteria, is het logisch om vanuit het oogpunt van een level-playing field te vereisen dat ook

deze installaties dezelfde procedure dienen te hanteren om naleving van RED-criteria aan te tonen aan de hand van bewijzen van duurzaamheid.

Door het wegvallen van uitzonderingen als gevolg van de inwerkingtreding van REDIII, zullen meer bedrijven de naleving van RED-criteria moeten aantonen. De markt van auditoren om over de juiste erkenningen te beschikken is echter beperkt, waardoor niet alle BKG-installaties tijdig over de juiste certificering zullen kunnen beschikken. Om hieraan tegemoet te komen, wordt voor bedrijven die vanaf 1 januari 2026 aan RED-criteria moeten voldoen, een tijdelijke overgangsmaatregel ingevoerd zodat zij ook ander bewijs dan bewijzen van duurzaamheid kunnen indienen. De overgangsmaatregel geldt voor één jaar, namelijk voor het emissiejaarrapport dat voor emissies 2026 bij het VEKA moet worden ingediend.

Gelijktrekken gebruik van bewijzen van duurzaamheid voor zero-rating biomassa voor ETS2

Biomassa gebruikt onder ETS2 moet, net zoals biomassa gebruikt onder ETS vaste installaties, voldoen aan de criteria inzake duurzaamheid en broeikasgasemissiereductie volgens de Richtlijn Hernieuwbare Energie (RED) met het oog op het zero-raten van emissies. Enkel biogene emissies die aan de criteria van de RED voldoen, kunnen worden gezien als zero-emissies waardoor er geen inleververplichting is van emissierechten voor deze emissies. Met de voorliggende bepaling wordt daarom vereist dat onder ETS2 een bewijs van duurzaamheid uitgereikt op basis van een Europees erkend vrijwillig schema gebruikt wordt voor de zero-rating van biogene emissies, gelijkaardig aan de reeds bestaande aanpak van ETS vaste installaties.

Wijzigingen van het Energiebesluit van 19 november 2010

Wijzigingen bepalingen Noodkoopfonds

De huidige bepalingen aangaande het Noodkoopfonds, in het bijzonder met betrekking tot de afsluiting van een projectoproep, bieden op een aantal vlakken niet voldoende duidelijkheid of houden niet voldoende rekening met situaties die zich op het terrein voordoen. Er worden daarom drie concrete wijzigingen voorgesteld:

- Ten eerste worden de mogelijke consequenties van het niet voldoen aan de eisen inzake veiligheid, gezondheid en woningkwaliteit na het uitvoeren van de renovatie van de noodkoopwoning verduidelijkt. Deze lacune in de regelgeving wordt weggewerkt door te voorzien dat het VEKA in dit geval (een deel van) de steun kan terugvorderen. Er wordt hierbij geopteerd om een appreciatiemarge te laten aan het VEKA, zodat er rekening kan worden gehouden met eventuele onverwachte omstandigheden en de concrete situatie van elk project.
- Ten tweede wordt de termijn waarbinnen de opnames op de toegekende kredietlijn kunnen gebeuren voor reeds gestarte renovaties aangepast. Artikel 7.2.22, §1, derde lid van het Energiebesluit bepaalt dat de opnames tot uiterlijk 5 jaar na de goedkeuring van het project kunnen plaatsvinden. Het is in de praktijk echter mogelijk dat reeds gestarte renovaties onverwachte vertragingen oplopen. Om te vermijden dat deze renovaties niet kunnen worden afgewerkt, wordt er een uitzondering op deze termijn opgenomen in de regelgeving. Indien de renovatie van een noodkoopwoning reeds was gestart binnen de termijn van 5 jaar na de goedkeuring van het project, kunnen er voor deze noodkoopwoning nog opnames op de kredietlijn gebeuren tot de renovatie van deze noodkoopwoning is afgerond, en uiterlijk binnen de twee jaar nadat de termijn van vijf jaar is afgelopen.
- Tot slot wordt de definitie van “noodkoper” geschrapt in het Energiebesluit, omdat deze definitie intussen in het Energiedecreet is opgenomen.

Vereenvoudiging vergoeding uitvallende omvormer

Eigenaren van decentrale productie-installaties, zoals zonnepanelen, die losgekoppeld worden van het net in het kader van lokale congestie, hebben recht op compensatie voor het verlies aan terugleveringvergoeding bij uitvallende omvormers. De hoogte van die compensatie wordt

momenteel op jaarbasis vastgesteld door de minister van Energie op basis van bepalingen in het Energiebesluit. De uitbetaling gebeurt door de elektriciteitsdistributienetbeheerder.

Het voorstel in dit voorontwerp van besluit houdt in dat de elektriciteitsdistributienetbeheerder (Fluvius) voortaan het forfaitaire bedrag zelf vaststelt, om zo de procedure te vereenvoudigen. De elektriciteitsdistributienetbeheerder is gebonden aan de bepalingen uit het Energiebesluit rondom de berekening van de compensatie, waardoor deze niet beschikt over eigen discretionaire of appreciatiebevoegdheid bij het bepalen van de hoogte. Bij betwisting van de hoogte van de compensatie kunnen eigenaren van decentrale productie-installaties zich wenden tot de elektriciteitsdistributienetbeheerder, de Vlaamse Ombudsdienst of de Federale Ombudsdienst Energie.

Uitrol digitale elektriciteitsmeters

De digitale elektriciteitsmeters die op dit moment geplaatst worden zijn niet voorzien op een stroomsterkte groter dan 80 Ampère (80A). Stroomsterktes hoger dan 80A doen zich voor bij elektriciteitsnetten van 230 V en met een aansluitvermogen groter dan 32kVA of bij elektriciteitsnetten van 400 V en met een aansluitvermogen groter dan 56kVA. De verplichte plaatsing van een digitale elektriciteitsmeter in het geval van een elektriciteitsnet van 230 V en een aansluitvermogen groter dan 32kVA zou willen zeggen dat Fluvius het elektriciteitsnet moet aanpassen van 230 V naar 400 V. Maar in combinatie daarmee ook op eigen kosten de binneninstallatie van de gebouwen aangesloten op dat 230 V-net moet aanpassen naar een installatie aangepast aan een spanning van 400 V. De aanpassing van al die aangesloten binneninstallaties van 230 V naar 400 V zou een grote kost met zich meebrengen die doorgerekend moet worden in de nettarieven. Om dit te voorkomen, krijgt Fluvius de mogelijkheid om een alternatieve digitale meter, de AMR-meter te plaatsen.

QR-code voor communicatie van Fluvius richting schuldenvrije klanten

Wie niet langer bij een commerciële leverancier terecht kan omwille van schuld, wordt opgenomen in het klantenbestand van Fluvius als sociale leverancier. Uit recente cijfers blijkt dat ongeveer 40% van de klanten bij Fluvius schuldenvrij is en dus potentieel kan terugkeren naar de markt. Om deze klantengroep sneller terug naar de commerciële markt te krijgen, wordt voorzien in het toevoegen van een QR-code aan de communicatie van Fluvius (o.a. facturen) aan deze schuldenvrije klanten. Door deze klanten via een QR-code snel zicht te geven in hoe de factuur bij de netbeheerder zich verhoudt ten opzichte van commerciële aanbiedingen en te koppelen aan de V-test, krijgen deze klanten een directe en transparante vergelijking van hun huidige tarief met het aanbod op de commerciële markt, wat hun bewustzijn vergroot en hen aanzet tot actie. De toevoeging van een QR-code in de communicatie die Fluvius verstuurt naar klanten zorgt ervoor dat men sneller het standaardtarief/noodleveranciertarief zal gaan vergelijken met (goedkopere) aanbiedingen op de commerciële markt. Indien het omwille van de aard van de communicatiedrager (bv. bij sms-berichten) technisch onmogelijk is om een QR-code op te nemen, kan deze vervangen worden door een elektronische link naar de V-test. Tegelijk wordt voorgesteld om de frequentie van de herinnering die Fluvius aan schuldenvrije klanten stuurt om terug te keren naar de commerciële markt te verhogen van om de zes maanden naar om de drie maanden.

Deze maatregel sluit aan bij het doel om het vangnet van de sociale leverancier efficiënt in te zetten en enkel te behouden voor wie het echt nodig heeft. Uit recente cijfers blijkt dat ongeveer 40% van de klanten bij Fluvius schuldenvrij is en dus potentieel kan terugkeren naar de markt.

Uitbreiding minimale levering van elektriciteit, toegekend door deelnemende OCMW's, aan klanten bij de netbeheerder als sociale leverancier

Om te vermijden dat klanten, die na een drop door hun energieleverancier worden beleverd door de netbeheerder in de rol van sociale leverancier, met een digitale aardgas- en/of elektriciteitsmeter in voorafbetaling (prepaid), vanwege een gebrek aan budget om op te laden in de periode van november tot en met maart acuut zonder verwarming vallen, kunnen OCMW's die deze maatregel aanbieden

aan kwetsbare afnemers per halve maand een beperkte financiële steun toekennen om de meter op te laden. De minimale levering aardgas en elektriciteit bij exclusief nachttarief voorziet in 60% van het gemiddeld verbruik in de winterperiode voor verwarming. Hiermee wordt dus enkel voorzien in een minimum aan comfort tijdens de winterperiode. Huishoudens die een volledig comfort willen zullen nog steeds bijkomende opladingen moeten doen. De bedragen voor de minimale levering worden jaarlijks vastgelegd door de minister en zijn afhankelijk van het woningtype en het statuut van de afnemer.

Vandaag verwarmen steeds meer huishoudens met een warmtepomp. Om tijdens de winterperiode te vermijden dat deze klanten zonder verwarming vallen, wordt voorgesteld om de minimale levering elektriciteit die kan worden toegekend door het OCMW, uit te breiden naar huishoudens die verwarmen met een warmtepomp. Op deze manier worden deze klanten ook toegeleid naar de hulpverlening.

Aangezien het energieverbruik van een warmtepomp lager is dan het verbruik van accumulatieverwarming, wordt voorgesteld om vast te leggen dat de minister aparte bedragen bepaalt voor de toepassing van de minimale levering elektriciteit voor warmtepompen die lager zullen zijn dan de bedragen die worden vastgelegd voor accumulatieverwarming. Hybride warmtepompen worden expliciet uitgesloten van de minimale levering elektriciteit. Klanten die verwarmen met een hybride warmtepomp kunnen beroep doen op de minimale levering aardgas. Het verbod op het cumuleren van de minimale levering elektriciteit en minimale levering aardgas werd reeds toegepast in de praktijk en met het Verzamelbesluit van 12 december 2025 expliciet opgenomen in de regelgeving.

De netbeheerder kan niet controleren of een huishouden zich verwarmt met een warmtepomp. De vaststelling hiervan moet hierom gebeuren binnen het sociaal onderzoek dat door het OCMW wordt uitgevoerd, en vervolgens ter goedkeuring wordt voorgelegd aan het Bijzonder Comité van de Sociale Dienst. Het VEKA zal informatie met betrekking tot de praktische implementatie opnemen in de jaarlijkse richtlijn die wordt verstuurd aan de voorzitters van de lokale adviescommissies.

Uitbreiding rapporteringsverplichting leveranciers betreffende invorderingsdossiers onbetaalde schulden

Leveranciers hebben momenteel de verplichting om jaarlijks te rapporteren over het aantal dossiers dat ze hebben doorgestuurd naar een professioneel invorderingsbureau (artikel 5.7.1, eerste lid, 1º, o) van het Energiebesluit van 19 november 2010). Door deze nauwe omschrijving moeten leveranciers geen cijfers rapporteren over de dossiers die ze voor minnelijke invordering hebben doorgegeven aan een gerechtsdeurwaarder of een advocaat. Het is wenselijk dat de rapporteringsplicht van de leveranciers ook op deze dossiers zou rusten. Zo wordt een volledig beeld verkregen van alle dossiers voor onbetaalde schulden die worden doorgegeven voor invordering. Om die reden wordt de verwijzing naar 'een professionele invorderingsbureau' in artikel 5.7.1, eerste lid, 1º, o) van het Energiebesluit vervangen door de verwijzing naar 'een onderneming die voor rekening van de leverancier onbetaalde schulden minnelijk zal invorderen of die tegen betaling overgenomen schuldinvorderingen minnelijk zal invorderen, in het kader van de toepassing van [artikel XIX.20](#), §1 van het Wetboek van economisch recht' (cfr. [artikel I.22/1 WER](#)). In boek XIX, titel 3, van het Wetboek van economisch recht wordt de minnelijke schuldbemiddeling geregeld.

Actualisatie vollaasturen voor projecten op basis van zonne- en windenergie met een startdatum van 1 januari 2013

Voor de projecten op basis van zonne- en windenergie met een startdatum vanaf 1 januari 2013 wordt de impact van de voorgestelde certificatenstop op momenten van negatieve prijzen meegenomen in de jaarlijkse actualisaties van de onrendabele top, zodat deze projecten alsnog het vooropgestelde rendement kunnen halen en de investeringskosten kunnen terugverdienen. Er wordt verwacht dat het aantal gedraaide vollaasturen geïmpacteerd wordt door de negatieve prijzen regeling. Bijgevolg worden naast de elektriciteitsprijs ook het jaarlijks aantal gedraaide vollaasturen

geactualiseerd voor projecten op basis van zonne- en windenergie met een startdatum vanaf 1 januari 2013. Voor projectcategorieën met een referentie-vermogen < 400 kW wordt het jaarlijks aantal gedraaide vollasturen niet geactualiseerd, omdat de referentie-installatie niet wordt getroffen door de negatieve prijzenregeling.

Stopzetten van de premie na audit en REG premie Elia

Via de premie na audit wordt een premie toegekend aan gebruikers van niet residentiële gebouwen aangesloten op het distributienet voor elektriciteit bij Fluvius, voor niet rendabele energiebesparende maatregelen. Met de REG-premie Elia wordt een premie aan gebruikers van niet residentiële gebouwen aangesloten op het transmissienet voor elektriciteit bij Elia gegeven, voor niet rendabele energiebesparende maatregelen.

De premieaanvraag voor beide premies loopt via een tweestapsprocedure. In een eerste stap, voor het uitvoeren van de maatregel, moet de premie aangevraagd worden. Na controle van de voorwaarden en goedkeuring, kan de maatregel uitgevoerd worden. Na realisatie van de maatregel kan dan in een tweede stap de uitbetaling van de premie aangevraagd worden. De tijd tussen de goedkeuring van de premieaanvraag en de aanvraag van de uitbetaling van de premie mag maximaal twee jaar bedragen.

In lijn met het stopzetten van de premies voor niet residentiële gebouwen in het kader van de MijnVerbouwPremie, als gevolg van de begrotingsbeslissingen van de Vlaamse Regering in het najaar van 2025, worden deze premies stopgezet. Deze premies kenden de laatste jaren weinig succes wat zich weerspiegelt in een zeer laag aantal aanvragen. De budgettaire onderbenutting werd met de besparingsdoelstellingen BO2025 i.k.v. de enveloppe-planning voor REG ODV reeds omgezet vanaf 2026. Dit laag aantal aanvragen veroorzaakt eveneens hoge overheadkosten voor bv. het onderhoud van de digitale aanvraagmodule. Bovendien bestaat het risico op ondersteuning - en daardoor lock-in - van niet vooruitstrevende technologieën voor energiebesparing. Via de premie na audit en de REG-premie Elia worden niet rendabele investeringen in voornamelijk fossiele processen ondersteund, waardoor het risico op lock-in van deze fossiele technologie ontstaat. Momenteel bestaat er al betere alternatieve investeringssteun bij VLAIO voor vooruitstrevende technologieën. Zo ondersteunen de ecologiepremie+, de GREEN investeringssteun en de strategische ecologiesteun investeringen in voornamelijk vooruitstrevende processen die de transitie en vergroening van de industrie versnellen. Bijkomend zal het stopzetten van de premie na audit en de REG-premie Elia een einde maken aan de versnippering van ondersteuningsinstrumenten voor de bedrijven. De premie na audit moet nu namelijk via VEKA aangevraagd worden. De REG-premie ELIA via de transmissienetbeheerder Elia. De ecologiepremie+, de GREEN investeringssteun en de strategische ecologiesteun via VLAIO. Het stopzetten van de niet succesvolle premie na audit en REG-premie Elia maakt het voor bedrijven ook duidelijker dat premies en ondersteuning aangevraagd moet worden via VLAIO. VEKA en VLAIO hebben ook in de aanloop van deze besluitwijziging overleg gepleegd en de conclusie was dat het stopzetten van de premie na audit en de REG-premie Elia geen directe implicaties heeft voor de VLAIO ondersteunende instrumenten.

Gelet op voorgaande is er dus geen reden om de beschikbare middelen voor ondersteuning in te zetten en wordt er dus voorgesteld om deze premies stop te zetten vanaf 1 januari 2027. Dit betekent dat er vanaf 1 januari 2027 geen nieuwe aanvragen meer ingediend zullen kunnen worden (stap 1). De premies die aangevraagd worden tot en met 31 december 2026 zullen wel nog behandeld moeten worden. Rekening houdend met de tweestapsprocedure van de premie, betekent dit dat er potentieel nog premies uitbetaald zullen moeten worden tot en met begin 2029.

Stopzetten premie relighting

Met de premie relighting wordt een premie aan gebruikers van niet-residentiële gebouwen aangesloten op het distributienet voor elektriciteit bij Fluvius gegeven, voor de energiezuinige aanpassing van de binnenverlichting. De energiezuinige aanpassing van de binnenverlichting moet eerst uitgevoerd worden. Vervolgens kan de premie aangevraagd worden.

In lijn met het stopzetten van de premies voor niet-residentiële gebouwen in het kader van MijnVerbouwPremie, als gevolg van de begrotingsbeslissingen van de Vlaamse Regering in het najaar van 2025, wordt voorgesteld om de premie relighting af te schaffen vanaf 1 januari 2027. Dit betekent dat relightingprojecten met een factuurdatum van 1 januari 2027 of later, niet meer in aanmerking zullen komen voor een premie relighting. Premies op basis van facturen met een datum voor 1 januari 2027 zullen voor die datum aangevraagd moeten worden.

Wijzigingen aan de energiescan

Een energiescan, als bedoeld in artikel 6.4.1/8 van het Energiebesluit van 19 november 2010, is een kosteloze doorlichting van de woning die, op basis van een bezoek ter plaatse, een beeld geeft van de energiesituatie en het energiebesparingspotentieel op het vlak van gebouwschil, verwarming, sanitair warm water, verlichting, elektrische apparaten en gedrag. Tijdens het bezoek kan ook een leveranciersvergelijking worden uitgevoerd en kunnen premies voor energiebesparing worden toegelicht. Er kunnen enkele kleine maatregelen worden uitgevoerd, onder meer het plaatsen van ledlampen, een spaardouchekop, radiatorfolie, buisisolatie, tochtstrips, ... Hierna kan nog een eventuele opvolgscan worden ingepland. Aan de hand van een energiescan kan er op een eenvoudige manier energiebesparing worden gerealiseerd bij de doelgroep.

Sinds begin 2025 wordt de energiescan in de eerste plaats toegekend op basis van inkomen in plaats van op basis van sociaal statuut (het federale sociaal tarief). Er werd een aparte inkomensdoelgroep gedefinieerd met inkomensgrenzen vergelijkbaar met die voor de sociale huur. Voor zowel de geautomatiseerde controle van het inkomen op basis van het laatst beschikbare aanslagbiljet als de aanvraag van deze maatregelen is een online loket beschikbaar sinds januari 2025. Naast op basis van inkomen, kan de energiescan rechtstreeks worden aangevraagd door het OCMW of via Fluvius voor personen met een verzoekschrift tot afsluiting van de lokale adviescommissie of een digitale meter waarvan de voorafbetalingsfunctie werd geactiveerd.

Uit cijfers blijkt echter dat het aantal basisscans in 2025 sterk is afgenomen. In de voorgaande jaren 2022 tot en met 2024 werden gemiddeld 24.169 scans per jaar uitgevoerd, waarvan 18.000 basisscans.. In 2025 werden 26.547 energiescans uitgevoerd, maar slechts 12.578 scans hiervan waren een basisscan. De uitgevoerde basisscans zijn bovendien voor het leeuwendeel scans die nog werden aangevraagd aan de oude voorwaarden, maar die in 2025 gepland werden.

Het lage aantal nieuwe aanvragen is te wijten aan de veranderde doelgroep en aanvraagprocedure. In de oude regeling konden energiescanners op basis van lijsten van huishoudens die tot de doelgroep behoorden, proactief contact nemen en de scan aanbieden. In de nieuwe regeling ligt het initiatief vooral bij de burger zelf die de weg moet vinden naar en in de digitale aanvraag. Daarnaast blijft ook een doorverwijzing via het OCMW en een aanvraag bij Fluvius door mensen met een meter met geactiveerde voorafbetaling en personen die beschikken over een verzoekschrift tot afsluiting van de lokale adviescommissie mogelijk.

Er wordt middels het voorliggende ontwerpbesluit twee wijzigingen aan de regelgeving voorgesteld om de werking van de energiescan te optimaliseren.

A) Wijziging gegevensdeling tussen distributienetbeheerders en scanbedrijven

Ten eerste wordt voorgesteld om de distributienetbeheerders toe te laten op vraag van de scanbedrijven, bijkomende gegevens over klanten bij wie zij een afspraak inplannen te kunnen delen met betrekking tot het historisch verbruik en de meter. Aangezien de scanbedrijven maximaal twee huisbezoeken mogen uitvoeren bij eenzelfde huishouden, wordt op deze manier gezorgd dat zij zich voorafgaand beter kunnen voorbereiden, en dit met het oog op een vlottere switch naar een voordeligere leverancier, het vroegtijdig detecteren van een abnormaal hoog verbruik, en om verkeerde meterstanden of EAN-codes na te kijken. De energiescanner kan vervolgens tijdens de afspraak meteen aan de slag gaan. Vandaag kunnen deze gegevens enkel opgevraagd worden na expliciete toestemming van de klant, wat zorgt voor vertraging. Er wordt opgenomen dat de klant

die toestemming heeft gegeven voor het uitvoeren van een energiescan, ook instemt met deze gegevensuitwisseling.

De distributienetbeheerders worden toegelaten om de EAN-codes van de elektriciteit- en aardgasmeters die verbonden zijn aan het adres van de aanvrager te delen met het scanbedrijf. Daarnaast wordt voorgesteld om, in het geval de klant beschikt over een digitale meter en onder voorbehoud van de beschikbaarheid ervan, de volgende gegevens te delen op vraag van het scanbedrijf:

- 1° het elektriciteits- en aardgasverbruik van maximaal de afgelopen drie jaar;
- 2° de gemiddelde maandpiek van het capaciteitstarief;
- 3° het type elektriciteitsmeter (enkelvoudig tarief, tweevoudig tarief, exclusief nacht, enz.);
- 4° informatie over het type meteropname.

Daarnaast is in het Energiebesluit onvoldoende duidelijk bepaald welke gegevens de distributienetbeheerders delen met de scanbedrijven voor de aanvragen die voortvloeien uit het online loket op basis van inkomen. Dit wordt rechtgezet.

De toevoeging van deze bepalingen vindt haar rechtsgrond in artikel 8.8.1 juncto artikel 7.5.1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009, met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens.

Deze gegevensoverdracht is gerechtvaardigd in het kader van artikel 6, punt e), van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), aangezien zij noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van algemeen belang die aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen. In uitvoering van hun taak is het noodzakelijk dat de distributienetbeheerders, of hun werkmaatschappijen, op structurele wijze gegevens uitwisselen met de uitvoerders van energiescans. De uitvoering van energiescans en de invulling van deze openbare dienstverplichtingen vormen een essentieel onderdeel van het energiebeleid, gericht op het ondersteunen van kwetsbare afnemers en het bevorderen van energie-efficiëntie.

Om deze taken doeltreffend te kunnen uitvoeren, dienen de energiescanbedrijven te beschikken over relevante verbruiks- en contactgegevens van afnemers binnen hun werkingsgebied. De voorgestelde gegevensstroom is dan ook een noodzakelijke voorwaarde voor een correcte, tijdige en gerichte uitvoering van deze opdracht. De gegevensverwerking gebeurt met inachtneming van de beginselen van zoals voorzien in de AVG.

Uit navraag bij de netbeheerder blijkt dat deze wijzigingen geen bijkomende impact hebben op hun personeel en IT-systemen. Op heden bezorgt de netbeheerder de gegevens met betrekking tot het historisch verbruik en de meter al aan de scanbedrijven, maar kan dit alleen na een mandaat van de klant. Door de werkwijze zoals hier voorgesteld wordt aan te passen, kan de netbeheerder de gegevens op een meer automatische manier delen met de scanbedrijven via de tool Mijn Fluvius voor organisaties, waar dit op heden meer manueel werk vraagt.

B) Aanpassing indexeringswijze

Artikel 6.4.1/6/3 van het Energiebesluit bepaalt de inkomensgrenzen die recht geven op de energiescan. De inkomensgrenzen voor de inkomenscategorieën van de Mijn VerbouwPremie daarentegen zijn vastgesteld in het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021. Daardoor bestaat er een klein verschil in de indexeringswijze van beide inkomensgrenzen. Als gevolg van deze verschillende indexeringswijze, is er in 2025 bovendien een afwijking van 10 euro in het bedrag voor de verhoging per persoon ten laste.

Met het oog op zoveel mogelijk consistentie en duidelijkheid, wordt voorgesteld om de indexeringswijze van de inkomensdoelgroep van de energiescan gelijk te stellen met de indexeringswijze van de inkomenscategorieën voor de Mijn VerbouwPremie.

Erkenning energiehuizen

Een energiehuis moet door de betrokken gemeente worden voorgesteld, na overleg met het OCMW. Samenwerkingsovereenkomsten met nieuwe energiehuizen of wijzigingen in de territoriale werking van een energiehuis kunnen enkel in werking treden op 1 januari, dit moet uiterlijk op 1 oktober van het kalenderjaar voorafgaand aan de inwerkingtreding van deze wijziging worden voorgesteld.

Volgende wijzigingen aan deze erkenningsprocedure worden voorgesteld:

- Het is niet langer nodig om een apart bewijs van de OCMW-raad toe te voegen bij de erkenning van een energiehuis; een vermelding van overleg in het verslag van de gemeenteraad volstaat.
- Er wordt verduidelijkt dat nieuwe samenwerkingsovereenkomsten voor de oprichting van een energiehuis en wijzigingen in de werkingsgebieden van bestaande energiehuizen uitsluitend op 1 januari in werking kunnen treden.
- De termijn tussen het aanleveren van het bewijs van de erkenning als kredietgever en de opstartdatum van een energiehuis wordt aangepast, zodat er 6 i.p.v. 3 maand tijd is voor de voorbereiding van de opstart van een nieuw energiehuis.

Aanpassingen wetgeving Call Groene Warmte

De Call groene warmte krijgt enkele technische wijzigingen. Zo wordt de bepaling dat het keuringsverslag binnen de 60 dagen aan het VEKA moet worden bezorgd geschrapt. Het keuringsverslag maakt deel uit van de definitieve steunaanvraag. Hierdoor kan het keuringsverslag samen worden bezorgd met de definitieve steunaanvraag, wat zorgt voor administratieve vereenvoudiging. Ook wordt de aanpak die momenteel voorzien is om technische wijzigingen aan het project aan het VEKA te melden aangepast. Op deze manier kan een onderscheid gemaakt worden tussen enerzijds kleine, niet-essentiële wijzigingen voor de subsidie die voortvloeien uit voortschrijdend inzicht tijdens de realisatie, en anderzijds wijzigingen die de kern van het project en de reden tot subsidie aantast. Ook de afbakening van WKK's voor stadsverwarming en -koeling wordt verduidelijkt.

De subsidie die binnen de call groene warmte wordt toegepast, kan in bepaalde gevallen worden teruggevorderd. Tussen de uitbetaling van de steun en de terugvordering zit meestal een lange tijd. Voorgesteld wordt om een rechtsgrond te voorzien voor het toepassen van de EU-referentierente bij de terugvordering van deze subsidiebedragen.

Er worden tevens twee foute verwijzingen in het Energiebesluit rechtgezet en wordt de procedure om het jaarlijkse budget voor de call vast te leggen beter uitgeschreven.

Ten slotte wordt er een aanpassing doorgevoerd aan de voorwaarden om in aanmerking te komen voor de call-regeling. In 2021 werd in de call-regeling een bepaling ingevoerd dat een energie-efficiënte stadsverwarming of -koeling enkel gesteund kan worden als er geen groenestroom- of warmtekrachtcertificaten worden toegekend of zullen worden toegekend aan de installatie die de energie-efficiënte stadsverwarming of -koeling voedt. Hiermee werd uitvoering gegeven aan de bepaling in het Regeerakkoord 2019-2024 die stelt dat nieuwe of vernieuwde installaties voor energetisch gebruik van biomassa en biogas voornamelijk moet dienen voor het invullen van warmtebehoeften. Nu de certificatensteun voor dergelijke installaties is verminderd, is deze bepaling overbodig en belemmerend voor de extra warmte-uitkoppeling die vanuit deze installaties kan worden opgezet voor het voeden van energie-efficiënte stadsverwarming- of koeling. Het mogelijk maken van warmte-uitkoppeling vanuit dergelijke installaties richting warmtenetten, verhoogt het energierendement van deze installaties, helpt de op het warmtenet aangesloten gebouwen en processen decarboniseren en zorgt voor een extra productie van hernieuwbare energie.. Om deze reden wordt de betrokken bepaling aangepast.

Delegatie aan minister voor vastlegging budget subsidies voor kwalitatieve WKK tot 10kW

In artikel 7.10.1, §1 werd bepaald dat subsidies voor kwalitatieve WKK tot 10 kW maar verleend worden tot de middelen opgebruikt zijn die daarvoor voorzien zijn in het Energiefonds. §4 preciseert dat de premies worden toegekend tot het budget voor het betreffende kalenderjaar opgebruikt is. §5 stelt verder dat de minister nadere administratieve of technische toekenningsvoorwaarden kan vastleggen. Er was echter niet concreet bepaald door wie en hoe het beschikbare budget wordt vastgelegd. Er wordt nu aangevuld dat de minister jaarlijks het beschikbare budget vastlegt.

Aanpassingen aansluitpremie warmtenetten

De aansluitpremie voor warmtenetten loopt ten einde op 31 december 2025. Om te voorzien in voldoende continuïteit wordt de premie verlengd tot en met 31 december 2028. Warmtenetten bieden een efficiënte, collectieve oplossing voor warmtevoorziening, vooral in dichtbebouwde steden waar individuele warmtepompen minder geschikt zijn door ruimte- en geluidsoverlast. Warmtepompen blijven nuttig als individuele oplossing, maar zijn niet overal ideaal. Ook kleinere collectieve projecten, zoals een grootschalige warmtepomp die warmte uit de grond opwaardeert en via een warmtenet verspreidt naar meerdere gebouwen, tonen aan dat warmtenetten en warmtepompen elkaar kunnen aanvullen. Samen vormen ze een complementair duo in de energietransitie.

Door de aansluitpremie met 3 jaar te verlengen blijft het vertrouwen overeind dat de Vlaamse overheid gelooft in warmtenetten. In deze periode kan een verbeterde aanpak en beter inzicht in het vereiste premiebedrag onderzocht en uitgetest worden in proeftuinen. Vooraleer de premie na 31 december 2028 nog wordt voortgezet, zal een evaluatie plaatsvinden om de effectiviteit en doelgerichtheid van de maatregel te beoordelen.

In de huidige regelgeving is een degressieve premie ingeschreven, die na 2 jaar daalt van 3000 naar 2000 euro. Uit de huidige data blijkt een beperkt aantal goedgekeurde aanvragen in 2023 en 2024 en nog geen goedgekeurde aanvragen in 2025. VEKA beschikt over zeer beperkte data in verband met aansluitkosten van bestaande woningen. Gezien de moeizame uitrol van het aansluiten van bestaande gebouwen, wordt voorgesteld om de premie gedurende de volledige verlengde periode vast te zetten op 2000 EUR per wooneenheid. Hiermee blijft de premie consistent en voorspelbaar voor alle betrokken partijen.

Aanpassing start nieuwe termijn erkenning bij centraal examen voor energiedeskundigen

Om erkend te blijven moeten energiedeskundigen elke vijf jaar slagen voor een periodiek examen. Deze wijziging legt de berekening van de (volgende) 5-jarige termijn éénduidiger als volgt vast.

- De eerste vijfjarige termijn wordt berekend op basis van de datum dat ze slagen voor het opstartexamen.
- Als ze slagen voor een periodiek examen wordt de volgende vijfjarige termijn bepaald nadat de eerdere geldigheidstermijn is afgelopen. Om ervoor te zorgen dat de energiedeskundigen die een derde examenkans en een jaar extra de kans hebben om te slagen voor een periodiek examen niet bevoordeeld worden met een langere geldigheidstermijn, wordt in deze wijziging uitdrukkelijk bepaald dat bij een derde examenkans de nieuwe vijfjarige periode berekend wordt vanaf dat de voorgaande vijfjarige periode is afgelopen (en dus niet vanaf de slaagdatum van het periodiek examen).
- Als een energiedeskundige, nadat alle periodieke examenkansen zijn opgebruikt of als de vijfjarige termijn verlopen is, moet slagen voor een opstartexamen om zijn erkenning te behouden of opnieuw te starten, wordt de nieuwe vijfjarige termijn berekend vanaf de datum dat hij slaagt voor dit opstartexamen.

Aanpassing voorwaarden erkenning verslaggever na schorsing of vrijwillige afstand

Deze wijziging heeft tot doel om de voorwaarden om terug erkend te worden als verslaggever na schorsing of na vrijwillige afstand te uniformiseren. In beide gevallen zal de verslaggever om terug erkend te worden opnieuw moeten slagen voor het examen.

In een eerdere aanpassing van het verzamelbesluit werd eenzelfde wijziging ook voor energiedeskundigen voorzien.

Voorzien in mogelijkheid erkenning van kwaliteitsorganisaties voor luchtdichtheidstesten en ventilatieverslaggevers te schorsen of in te trekken

Het Energiebesluit voorzag geen adequate sanctie voor organisatoren die de erkenningsvoorwaarden niet correct naleefden of die inbreuken pleegden op de regelgeving. Op die manier was het bijgevolg niet mogelijk om de goede werking van de kwaliteitsorganisaties af te dwingen.

In artikel 8.8.1 en 8.8.2 van het Energiebesluit wordt aangegeven hoe de erkenning van een kwaliteitsorganisatie voor luchtdichtheidstesten en ventilatieverslaggeving in de energieprestatieregelgeving verloopt, en aan welke voorwaarden deze organisaties moeten voldoen.

Via dit ontwerpbesluit wordt de mogelijkheid toegevoegd om erkenning van de kwaliteitsorganisaties te schorsen of in te trekken voor het geval dit in de toekomst noodzakelijk zou blijken.

Vrijstelling EPB-plicht voor alleenstaande zorgwoningen

Alleenstaande gebouwen kleiner dan 50 m² zijn sinds de invoering van de EPB-regelgeving in 2006 vrijgesteld van de EPB-plicht. Alleenstaande zorgwoningen vallen sinds 2/1/2022 echter niet langer onder deze vrijstelling. Naar aanleiding van een versoepeling van de stedenbouwkundige wetgeving, werd de EPB-wetgeving toen verstrengd, met de bedoeling om een minimumkwaliteit te waarborgen voor zorgcontainers, dewelke doorgaans in de tuin van een eengezinswoning worden geplaatst om een hulpbehoevend familielid te huisvesten. De opgelegde minimumkwaliteit had tot doel om een energie-efficiënte en fossielvrije zorgwoning te bekomen, met aandacht voor een gezond binnenklimaat. Hiervoor werden EPB-eisen opgelegd op vlak van minimale isolatie, ventilatie, E-peil en minimale hernieuwbare energie.

Er wordt voorgesteld om alleenstaande zorgwoningen met een totale bruikbare vloeroppervlakte van minder dan 50 m² opnieuw vrij te stellen van de EPB-plicht. Hiermee wordt teruggekeerd naar de situatie van vóór 2 januari 2022: een vrijstelling van de EPB-plicht voor alle alleenstaande gebouwen kleiner dan 50 m².

Uit praktijkvoorbeelden is namelijk gebleken dat vaak omslachtige en kostelijke maatregelen nodig zijn om aan de minimale eisen te voldoen. In de context van deze kleinschalig, tijdelijke en verplaatsbare projecten (cf. zorgcontainer) zijn deze kosten moeilijk te verantwoorden. Daarenboven wordt ook opgemerkt dat de E-peilmethodiek niet fijngesteld is op het doorrekenen van zeer kleine wooneenheden zoals bv. zorgcontainers. Voor zeer kleine wooneenheden is het doorgaans moeilijker om aan het E-peil te voldoen.

- Het EPB-kader is voor dit type gebouwen niet het meest geschikte kader om het doel (i.e. energie-efficiënt + fossielvrij) te bereiken. Er wordt gewezen op de recente ontwikkelingen in andere kaders (bv.. stookolieverbod, aardgasverbod, ...) die hiervoor geschikter zijn. De zorgwoningproblematiek wordt verder opgenomen in het EPB-EPC-integratietraject.
- De maatregel is weinig slagkrachtig. Het gaat immers slechts om, kleine en tijdelijke gebouwen die een kleine fractie vormen van het totale gebouwenpark
- Het afschaffen leidt tot een vereenvoudiging van de EPB-wetgeving en komt tegemoet aan de algemene wens tot de vereenvoudiging van de regelgeving.

Afschaffen EPB-eis dat enkel nieuwe PV-installaties mogen ingerekend worden

Sinds 2014 geldt er in EPB een verplichting om een minimum aandeel aan hernieuwbare energie te voorzien. Op dat moment waren zonnepanelen nog lang niet zo ingeburgerd als vandaag, en werd EPB aangegrepen als één van de instrumenten om de invoer te versnellen. Daarom werd expliciet gesteld dat enkel nieuwe zonnepanelen ingerekend kunnen worden. Vandaag is de situatie anders, en is het plaatsen van zonnepanelen vaak een zeer kostenefficiënte maatregel. Daarnaast zijn er intussen ook andere verplichtingen ingevoerd, zoals bijvoorbeeld de PV-verplichting voor grote afnemers. Wanneer zo'n afnemer echter een grote PV-installatie plaatst om aan die PV-verplichting te voldoen, is het ook logisch dat die installatie ook kan meetellen voor EPB, ook als het gaat om een

EPB-eenheid die pas wordt gebouwd na de plaatsing van die PV-installatie. Ook bij residentiële projecten doen zich gevallen voor waarbij al een PV-installatie geplaatst is voorafgaand aan de werken, waar dan om te voldoen aan de EPB-eisen bijkomende PV zou geplaatst moeten worden.

Belangrijk is wel dat er nooit meer dan 100% van de PV-installatie aan EPB-eenheden worden toegewezen, dus dat er geen dubbeltelling is. Dit principe werd ook nu al gehanteerd, maar wordt bij deze formeel in de regelgeving inschreven.

De bepaling dat enkel installaties geplaatst na de start van de werken mogen ingerekend worden, was al specifiek voor ingrijpende energetische renovatie niet van toepassing gemaakt via artikel 9.1.17. Aangezien het lid waarnaar verwezen werd nu algemeen opgeheven wordt, moet ook de verwijzing ernaar in dat artikel worden verwijderd.

Vrijstelling van het S-peil voor gedeeltelijke herbouw van bepaalde beschermde gebouwen

Er wordt een vrijstelling van het S-peil voorzien voor de gedeeltelijk herbouw van beschermde gebouwen. Meer bepaald gaat het om beschermde monumenten, gebouwen in een beschermd landschap, stads- of dorpszicht en gebouwen vastgesteld in de inventaris van bouwkundig erfgoed.

Zeer ingrijpende renovatiewerken kunnen, via de definitie van gedeeltelijke herbouw, leiden tot nieuwbouweisen. Deze situatie komt uitzonderlijk ook voor bij beschermde gebouwen.

Werken aan beschermde gebouwen gaan gepaard met enkele typische restricties:

- de gebruikelijk restricties vanuit Onroerend Erfgoed (bv. op vlak van gebruikte materialen, isolatiediktes, vorm en uitzicht, ...).
- de gebouwworm ligt min of meer vast. Hierdoor kan het bouwteam het gebouw niet optimaliseren op vlak van vormefficiëntie en glaspercentage. Het bouwteam verliest hiermee een belangrijke S-peilverlagende hefboom.

Gelet op bovenstaande is gebleken dat het S-peil niet haalbaar voor dergelijke projecten. Dit blijkt ook uit meerdere individuele uitzonderingsaanvragen die de voorbije jaren goedgekeurd werden, doorgaans omwille van een technische of economische onhaalbaarheid. Om die reden wordt in het voorliggend ontwerpbesluit een vrijstelling voorzien.

Wijzigingen termijnen in functie van wijziging indientermijn van de EPB-aangifte

Het huidige Vlaams Regeerakkoord vermeldt op pagina 48 dat de termijn voor de uitvoering van werkzaamheden om aan de renovatieplicht te voldoen en de termijn om bewijsstukken bij “Ingrijpende Energetische Renovaties” (IER) aan te leveren, wordt verhoogd naar zes jaar. Gelet op het feit dat een uitgevoerde IER moet worden bewezen aan de hand van een EPB-aangifte en gelet op de wens tot uniforme termijnen werd via het ontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake energie en klimaat (‘Verzameldecreet I’) voorgesteld om de uiterste indientermijn voor het indienen van een EPB-aangifte (artikel 11.1.8, §1/1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009) algemeen te verhogen van vijf jaar naar zes jaar. Met het oog op de consistentie van de regelgeving omtrent het indienen van een EPB-aangifte werd ook de uiterste indientermijn voor nieuwbouw en gelijkaardig (artikel 11.1.8, §1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009) verhoogd van 5 jaar naar 6 jaar.

In het Energiebesluit zijn bepaalde procedures afgestemd op deze indientermijn van de EPB-aangifte. Zo zijn de procedurele termijnen die voorzien zijn voor afwijkingsaanvragen voor warmtenetten in EPB, externe warmtelevering genoemd, afgestemd op deze vijf jaar. Deze termijnen worden nu geharmoniseerd naar de voorgestelde zes jaar. Ook de start van de geldigheidstermijn van het EPC bouw is gelinkt met de indientermijnen van de EPB-aangifte. In dat opzicht wordt eenzelfde wijziging ook doorgevoerd.

Aanpassing toepassingsgebied van de renovatieverplichting

De renovatieverplichting is momenteel van toepassing op alle overdrachten in volle eigendom. Omdat de term “overdracht” veel verwarring en onduidelijkheid met zich meebrengt, wordt ervoor gekozen

om de term “overdracht” te vervangen door “verkoop, ruil, schenking en inbreng in een rechtspersoon”. Dit zorgt ervoor dat het voor nieuwe eigenaars duidelijk is of ze aan een renovatieverplichting moeten voldoen of niet. Daarnaast werd in de Beleids- en Begrotingstoelichting 2025 opgenomen dat de EPC-verplichting en renovatieverplichting bij de inbreng in de huwgemeenschap zou weggewerkt worden aangezien dit zeer onrechtvaardig aanvoelde en een belemmering was voor gehuwden die een wijziging wilden doen aan hun huwelijksstelsel. Door het toepassingsgebied te beperken tot verkoop, ruil, schenking en inbreng in een rechtspersoon, wordt hieraan tegemoetgekomen.

Daarnaast wordt er verduidelijkt dat de uitzondering voor niet-residentiële gebouwen die niet in hun geheel worden overgedragen, ook van toepassing is bij de vestiging of overdracht van een recht van erfpacht of opstal. Dit blijkt reeds uit artikel 9.3.1, §4 waarbij ook de vestiging en overdracht van een erfpachtrecht of opstalrecht vermeld wordt. Echter in de andere artikels wordt dit niet steeds zo expliciet vermeld. Om meer duidelijkheid en rechtszekerheid te scheppen voor erfpacht- en opstalhouders, wordt dit in artikel 9.3.1 toegevoegd.

BACS: bepaling nominaal vermogen en verantwoordelijkheid en invoeren delegatie aan de minister
In de herziene EPBD-richtlijn van 2018 werd een verplichting ingevoerd voor niet-residentiële gebouwen met verwarmings- en/of koelsystemen met een nominaal vermogen van meer dan 290 kW, om te beschikken over een ‘Gebouwautomatisering en -controlesysteem (BACS)’. Deze bepalingen werden letterlijk overgenomen in artikel 11.1/1.2 van het Energiedecreet. Er werd echter geen verdere delegatie voorzien aan de Vlaamse Regering, waardoor er tot op heden nog geen verdere concretisering van de eisen via het Energiebesluit of een ministerieel besluit zijn vastgelegd.

Daarnaast werden in de herziene EPBD-richtlijn van 2024, een aantal bijkomende eisen rond BACS opgenomen. Deze nieuwe bepalingen werden via Verzameldecreet I opgenomen in het Energiedecreet. Tegelijkertijd werd er van de gelegenheid gebruik gemaakt om een delegatie aan de Vlaamse Regering op te nemen voor het bepalen van het nominaal vermogen en de nadere vereisten voor BACS. De Vlaamse Regering kan daarnaast ook bepalen op wie de verplichting om over een BACS te beschikken rust.

Er wordt in het voorliggende ontwerpbesluit voorgesteld om de eigenaar of houder van een zakelijk recht ten aanzien van het gebouw de verplichting op te leggen om over een BACS te beschikken. Deze wordt volgens de bepalingen in het voorliggend ontwerpbesluit geacht behoudens tegenbewijs de eigenaar of de houder van het zakelijk recht te zijn ten aanzien van de betrokken installaties.

In de EPC-regelgeving is het doorgaans de eigenaar van het gebouw die aan de verplichtingen moet voldoen. In gevallen van casco-verhuur of leasing, is het echter vaak de huurder/gebruiker die instaat voor het plaatsen van de HVAC-installatie. Het is dan ook logisch dat in dergelijke gevallen de gebruiker de verantwoordelijkheid draagt. Het is dan immers hij die beslist om al dan niet een BACS te plaatsen, niet de eigenaar van het gebouw. In hoofdte van de eigenaar of de houder van een zakelijk recht, geldt er een weerlegbaar vermoeden dat hij ook de eigenaar of houder van het zakelijk recht van de installatie is. Dit kan bijvoorbeeld aangetoond worden door een huur- of leasingovereenkomst.

Voorzien mogelijkheid afleggen examen tijdens looptijd van schorsing energiedeskundige

Een energiedeskundige kan op basis van artikel 11.2.1. van het Energiebesluit geschorst worden voor een bepaalde termijn omwille van kennelijke onbekwaamheid of inbreuken tegen de regelgeving. Pas na het uitzitten van deze schorsingstermijn kan de energiedeskundige deelnemen aan het examen om terug erkend te worden. Het VEKA organiseert minstens 1 examen per maand. Als de datum niet past of het examen is reeds volzet dan loopt de werkelijke schorsingstermijn verder op.

De werkelijke sanctie kan dan uiteindelijk zwaarder uitvallen dan de opgelegde sanctie, gezien de energiedeskundige in voorkomend geval langer moet wachten voordat hij zijn activiteit kan hervatten. Op die manier is de sanctie niet meer proportioneel met de vastgestelde inbreuken. Om deze reden wordt toegelaten dat het examen al afgelegd wordt tijdens de looptijd van de schorsing.

Voorzien in mogelijkheid om opleidings- en exameninstelling voor de certificering van aannemers en installateurs en exameninstellingen voor EPB te schorsen

Om de kwaliteit van opleidings- en exameninstellingen voor de certificering van aannemers en installateurs en de exameninstellingen voor EPB te waarborgen, werd voorzien in de mogelijkheid om de erkenning van deze instellingen in te trekken. Dit is echter een zeer zware sanctie. Er wordt daarom nu voorzien in een lichtere sanctie, met name een schorsingsmogelijkheid voor deze erkenning.

Schrappen facultatieve schorsing van termijn op basis van COVID-19

Er wordt voorgesteld om, binnen enkele subsidieregelingen voor groene energie, de mogelijkheid voor een *ad hoc* schorsing van de termijnen omwille van een door COVID-19 veroorzaakte overmachtssituatie in het Energiebesluit op te heffen, aangezien deze bepalingen hun relevantie hebben verloren.

Aanpassing minimale ventilatiedebieten in tennis-, padel-, en petanquehallen

Volgens de huidige EPB-regelgeving moeten de minimale ventilatiedebieten in tennis-, padel-, en petanquehallen berekend worden op basis van een bezetting voor sportterreinen (3,5 m²/persoon). De term 'sportterrein' en de bijhorende bezetting zijn echter geconcipieerd met het oog op de typische, multifunctionele sportzaal. De situatie is echter anders voor tennis-, padel- en petanquehallen, die in tegenstelling tot voorgaande gekenmerkt worden door een lage tot zeer lage bezettingsgraad.

Indien de hal gedimensioneerd wordt op basis van een bezetting voor sportterreinen (3,5 m²/persoon), leidt dit tot een overgedimensioneerd ventilatiesysteem. In talrijke individuele uitzonderingsaanvragen werd aangetoond dat dergelijk ventilatiesysteem economisch onhaalbaar is. Om deze redenen wordt voorgesteld om voor tennis-, padel-, en petanquehallen een lagere bezettingsgraad van 10 m²/persoon te hanteren, analoog aan bv. turnzalen.

Wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juli 2015 tot aanduiding van de bevoegde controle-ambtenaren, vermeld in artikel 13.1.6, eerste lid, van het Energiedecreet van 8 mei 2009, tot vaststelling van de verplichte gegevens die de toegangshouders moeten overmaken, vermeld in artikel 14.2.2, § 2, tweede lid, van het Energiedecreet van 8 mei 2009 en tot bepaling van het uitstel van doorstorting van de heffing, vermeld in artikel 14.2.3 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 bij de heffing op de afnamepunten van elektriciteit

Met de wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juli 2015 wordt beoogd om de rapportering van de toegangshouders over de doorstorting van de energieheffing efficiënter in te zetten en te verwerken. Door het door te storten bedrag op te delen naar tariefcategorie kunnen deze gegevens bijdragen aan meer nauwkeurige budgettaire ramingen. Het gebruik van een opgelegd sjabloon zal het mogelijk maken om de gerapporteerde gegevens van alle toegangshouders (semi)automatisch te verwerken.

Wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 juni 2024 over het vervoer van koolstofdioxide via pijpleidingen in het Vlaamse Gewest

Allereerst worden enkele nieuwe definities ingevoegd, om de betekenis en draagwijdte van de nieuwe termen te verduidelijken.

Vervolgens wordt de procedure voor de toekenning van een verklaring voor openbaar nut vastgesteld in voorliggend ontwerpbesluit. Voor de verdere aanleg van pijpleidingen in het Vlaamse Gewest is het namelijk van belang dat de Vlaamse Regering kan bepalen dat het voor de beheerder van het vervoersnetwerk en de beheerder van een lokale cluster van algemeen nut is om pijpleidingen aan te leggen boven of onder private onbebouwde gronden, en welke procedure hiervoor moet worden gevolgd. Deze procedure wordt daarom verder uitgewerkt in voorliggend ontwerpbesluit.

In het kader van het technisch reglement, wordt de Vlaamse Nutsregulator geacht een ontwerp op te stellen omtrent het beheer van een lokale cluster en het beheer van het vervoersnetwerk, na voorafgaand stakeholdersoverleg. Dit ontwerp van technisch reglement wordt ter consultatie aan de marktpartijen voorgelegd, conform artikel 62 van het decreet van 29 maart 2024 over het vervoer van koolstofdioxide via pijpleidingen in het Vlaamse Gewest. Het technisch reglement moet daarna worden goedgekeurd door de Vlaamse Regering. De procedure tot goedkeuring door de Vlaamse Regering wordt in voorliggend ontwerpbesluit uitgewerkt.

Ten slotte worden de procedures omtrent goedkeuring van de kwaliteitsnormen van de koolstofdioxidestroom opgenomen die van toepassing zijn op de beheerder van de lokale cluster en de beheerder van het vervoersnetwerk. De beheerder van een lokale cluster moet namelijk normen vaststellen met betrekking tot de kwaliteit van de koolstofdioxidestroom na overleg met de netgebruikers en potentiële netgebruikers binnen het aansluitend geografisch afgebakend gebied waarvoor hij is aangewezen. De beheerder van een lokale cluster houdt daarbij rekening met Europese normen en, indien voorhanden, de normen vastgelegd door de beheerder van het vervoersnetwerk.

Daarnaast moet ook de beheerder van het vervoersnetwerk normen vaststellen met betrekking tot de kwaliteit van de koolstofdioxidestroom na overleg met de netgebruikers, de beheerders van de lokale clusters en beheerders van pijpleidingen of netwerk van pijpleidingen voor het vervoer van koolstofdioxide die niet in het Vlaamse Gewest liggen. De beheerder van het vervoersnetwerk houdt daarbij rekening met Europese normen.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Hoofdstuk 1: Algemene bepalingen

Artikel 1

Het besluit voorziet in de gedeeltelijke omzetting van artikel 1 van Richtlijn (EU) 2018/844 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018, dat artikel 14 en 15 van Richtlijn 2010/31/EU van het Europees Parlement en de Raad van 19 mei 2010 vervangt en artikel 13, lid 9 en 10 van Richtlijn (EU) 2024/1275 van het Europees Parlement en de Raad van 24 april 2024.

Hoofdstuk 2: Wijzigingen aan Titel II van het VLAREM

Artikel 2

Dit artikel voegt in artikel 4.10.1.5, §2bis, van Titel II van het VLAREM een nieuw lid in, dat voorziet in een overgangsmaatregel voor bedrijven die van 1 januari tot 31 december 2026 biomassa gebruiken. Zij kunnen de naleving van de RED-criteria aantonen door ander bewijs dan bewijzen van duurzaamheid.

Artikel 3

Dit artikel voegt een zin toe aan het derde lid van de inleidende tekst onder de hoofding “Verklaring van de symbolen die gebruikt worden in de kolom 4 tot en met 8”, Kolom 4 “opmerkingen” van bijlage 1 bij Titel II van het VLAREM, waardoor de bestaande aanpak voor ETS-installaties naar installaties die niet onder EU ETS vallen omwille van het gebruik van biomassa wordt doorgetrokken.

Biomassa gebruikt onder EU ETS voor vaste installaties moet voldoen aan de criteria inzake duurzaamheid en broeikasgasemissiereductie volgens de Richtlijn Hernieuwbare Energie (RED) met het oog op het zero-raten van emissies. Conform artikel 4.10.1.5, §2bis, van Titel II van het VLAREM moet het voldoen aan RED-criteria onder EU ETS vaste installaties aangetoond worden via bewijzen van duurzaamheid uitgereikt op basis van een Europees erkend vrijwillig schema.

Artikel 4.10.1.5, §2bis, van Titel II van het VLAREM is echter niet van toepassing op installaties die niet onder EU ETS vallen omwille van het gebruik van biomassa. Gezien het gaat om vergelijkbare installaties, is het logisch om vanuit het oogpunt van een level playing field te vereisen dat ook deze installaties over bewijzen van duurzaamheid dienen te beschikken, of voor biomassa die wordt gebruikt van 1 januari tot 31 december 2026, over ander bewijs dan bewijzen van duurzaamheid.

Hoofdstuk 3: Wijzigingen aan het Energiebesluit

Artikel 4

Dit artikel schrapt de definitie van “noodkoper” aangezien deze definitie intussen werd opgenomen in het Energiedecreet.

Artikel 5

De beoogde wijziging in artikel 3.1.34/3 van het Energiebesluit van 19 november 2010 houdt in dat voortaan de elektriciteitsdistributienetbeheerder (Fluvius) in plaats van de minister de hoogte van de compensatie voor de gereserveerde technische flexibiliteit bepaalt. Daarmee wordt de procedure voor compensatie bij uitvallende omvormers vereenvoudigd. Alle noodzakelijke elementen voor de forfaitaire vergoeding zijn bepaald in het Energiebesluit, te weten: de gemiddelde prijs van elektriciteit voor afname en injectie, het ingeschatte productieverlies, de waarde van de gederfde groenestroomcertificaten en het vermogen en de technologie van de decentrale productie-installatie. Op die manier waarborgt het Energiebesluit een vaste en objectieve berekeningsmethode voor het bepalen van de forfaitaire vergoeding.

Artikel 6

De huidige digitale elektriciteitsmeters zijn voorzien voor een maximale stroomsterkte van 80A. In het geval van hogere stroomsterktes zal de warmteontwikkeling in de meters te groot zijn en komt de goede werking van de meter in het gedrang. Dergelijke stroomsterktes van meer dan 80A doen zich voor bij elektriciteitsnetten van 230 V en met een aansluitvermogen groter dan 32kVA of bij elektriciteitsnetten van 400 V en met een aansluitvermogen groter dan 56kVA.

De verplichte plaatsing van een digitale elektriciteitsmeter in het geval van een elektriciteitsnet van 230 V en een aansluitvermogen groter dan 32kVA zou willen zeggen dat Fluvius het elektriciteitsnet moet aanpassen van 230 V naar 400 V. Maar in combinatie daarmee ook op eigen kosten de binneninstallatie van de gebouwen aangesloten op dat 230 V-net moet aanpassen naar een installatie aangepast aan een spanning van 400 V. De aanpassing van al die aangesloten binneninstallaties van 230 V naar 400 V zou een grote kost met zich meebrengen die doorgerekend moet worden in de nettarieven.

Om dit te voorkomen krijgen de netbeheerders via deze aanpassing van het energiebesluit de mogelijkheid om in het geval van een stroomsterkte groter dan 80 A niet de standaard digitale elektriciteitsmeter te plaatsen maar wel een alternatieve digitale meter, de AMR-meter die normaal blijft functioneren bij een stroomsterkte groter dan 80A.

Artikel 7

Het toevoegen van een QR-code aan de factuur voor de klanten van Fluvius die optreedt als noodleverancier, vormt een laagdrempelige en krachtige stimulans om de overstap naar de commerciële energiemarkt te vergemakkelijken. Door deze klanten via een link en een QR-code snel zicht te geven in hoe de factuur bij de netbeheerder zich verhoudt ten opzichte van commerciële aanbiedingen en te koppelen aan de V-test, krijgen deze klanten een directe en transparante vergelijking van hun huidige tarief met het aanbod op de commerciële markt, wat hun bewustzijn vergroot en hen aanzet tot actie. Dit moet ertoe leiden dat klanten sneller hun weg terugvinden naar de commerciële markt, waar doorgaans voordeligere tarieven te vinden zijn, in plaats van klant te blijven van de noodleverancier waarvan de termijn sowieso beperkt is tot 12 maanden voor huishoudelijke afnemers zoals bepaald in artikel 4.3.3 van het Energiedecreet van 8 mei 2009.

Artikel 8 tot en met artikel 14

Er worden in de betrokken artikels met betrekking tot de minimale levering voor elektriciteit een aantal aanpassingen gedaan ter uitbreiding van het toepassingsgebied voor huishoudelijke afnemers die gebruik maken van een warmtepomp.

Er wordt voorzien in een delegatie aan de minister om de kosten te bepalen van de hoeveelheid elektriciteit die de huishoudelijke afnemer die gebruik maakt van een warmtepomp per veertien kalenderdagen nodig heeft om tot het einde van de periode van 1 november tot en met 31 maart te beschikken over een minimale verwarming van de woning. Huishoudelijke afnemers die gebruik maken van een hybride warmtepomp worden uitdrukkelijk uitgesloten van de minimale levering elektriciteit. Zij kunnen gebruik maken van de minimale levering aardgas, conform artikel 5.4.7 van het Energiebesluit.

Artikel 15

Tegelijk met de wijziging voorgesteld in artikel 7 wordt voorgesteld om de frequentie van herinnering die Fluvijs aan schuldenvrije klanten stuurt om terug te keren naar de markt verhoogd wordt van om de zes maanden naar om de drie maanden.

Bijkomend wordt bepaald dat voor klanten die niet genieten van het sociaal tarief op die herinneringsbrief ook een link en een QR-code moet worden toegevoegd die verder naar de V-test verwijst zoals ook naar wordt verwezen in artikel 3.2.18, eerste lid, 20° van het Energiedecreet van 8 mei 2009. Indien de communicatiedrager (bv. bij sms-berichten) dit niet toelaat, kan dit vervangen worden door een elektronische link naar de V-test. Dit vormt een laagdrempelige en krachtige stimulans om de overstap naar de commerciële energiemarkt te vergemakkelijken. Deze maatregel sluit aan bij het doel om het vangnet van de sociale leverancier efficiënt in te zetten en enkel te behouden voor wie het echt nodig heeft. Uit recente cijfers blijkt dat ongeveer 40% van de klanten bij Fluvijs schuldenvrij is en dus potentieel kan terugkeren naar de markt. De toevoeging van een link en een QR-code in de communicatie die Fluvijs verstuurt naar klanten zorgt ervoor dat men sneller het standaardtarief zal gaan vergelijken met wat (goedkopere) aanbiedingen op de commerciële markt.

Artikel 16

Leveranciers hebben momenteel de verplichting om jaarlijks te rapporteren over het aantal dossiers dat ze hebben doorgestuurd naar een professioneel invorderingsbureau (artikel 5.7.1, eerste lid, 1°, o) van het Energiebesluit van 19 november 2010). Door deze nauwe omschrijving moeten leveranciers geen cijfers rapporteren over de dossiers die ze voor minnelijke invordering hebben doorgegeven aan een gerechtsdeurwaarder of een advocaat. Een aanpassing van dit artikel wordt voorgesteld om de reikwijdte van de bepaling te vergroten. Concreet worden de woorden 'professioneel invorderingsbureau' in artikel 5.7.1, eerste lid, 1°, o) van het Energiebesluit van 19 november 2010 vervangen door de zinsnede 'onderneming die voor rekening van de leverancier onbetaalde schulden minnelijk zal invorderen of die tegen betaling overgenomen schuldvorderingen minnelijk zal invorderen, in het kader van de toepassing van artikel XIX.20, §1 van het Wetboek van economisch recht' (cfr. [artikel I.22/1 WER](#)).

Artikel 17

Voor projecten die gebruikmaken van zonne- en windenergie en waarvoor een maximaal productievolume berekend wordt door de volgende factoren te vermenigvuldigen met elkaar:

1. het bruto nominaal elektrisch vermogen in MWe voor windturbines en het piekvermogen in MWe voor zonnepanelen;
2. het aantal vollasturen;
3. het aantal jaren, gelijkgesteld aan 20 jaar voor windturbines en gelijkgesteld aan 10 jaar voor zonnepanelen,

wordt duidelijk gemaakt dat het gaat om de initiële berekening van de vollasturen en niet de geactualiseerde berekening van de vollasturen. Indien de geactualiseerde vollasturen zouden worden gehanteerd in de formule zou het maximaal productievolume niet langer vast zijn, maar variëren bij elke jaarlijkse actualisatie.

Artikel 18

Artikel 19 schrapt de paragrafen in artikel 6.4.1/5/2 van het Energiebesluit die de rechtsgrond en de modaliteiten beschrijven van de premie na audit, de premie relighting en de REG-premie en past waar van toepassing de verwijzingen naar paragrafen die worden opgeheven aan.

Artikel 19

Artikel 20 voorziet in een wijziging in artikel 6.4.1/6, waarbij een verwijzing naar het bij dit besluit opgeheven artikel 6.4.1/5/2, §1 van het Energiebesluit wordt aangepast.

Artikel 20

Artikel 21 stemt de indexering van de bedragen voor de inkomensdoelgroep van de energiescan af op de indexeringswijze bij van de inkomenscategorieën van de Mijn VerbouwPremie.

Artikel 21

Artikel 22 wijzigt de toegangsvoorwaarden om in aanmerking te komen voor een energiescan en past de gegevensdeling tussen de distributienetbeheerders en het scanbedrijf aan.

Artikel 22

Dit artikel voegt de sanctie in voor het niet behalen van de eisen inzake veiligheid, gezondheid en woningkwaliteit, nl. dat het VEKA (een deel van) de toegekende steun kan terugvorderen.

Verder wordt in dit artikel ook de mogelijkheid geboden om vijf jaar na de goedkeuring van het project nog opnames op de toegekende kredietlijn te doen om reeds gestarte renovaties van noodkoopwoningen af te werken.

Artikel 23 tot en met 26

In het ondersteuningsprogramma voor nuttige groene warmte, restwarmte en energie-efficiënte stadsverwarming of -koeling ('call groene warmte') worden enkele wijzigingen doorgevoerd die hieronder worden toegelicht:

- Aanpak bij technische wijzigingen van een project verduidelijken

Artikel 7.4.4, §5, lid 4 en 5 legt vast welke wijzigingen aan het VEKA moeten gemeld worden, waarna het VEKA oordeelt of de wijziging invloed heeft op de toekenning van de steun. De huidige voorwaarden zijn niet éénduidig als de wijziging een zuiver technische wijziging betreft. De principebeslissing van het VEKA bevat de essentie van het project met de evaluatie. De essentie is de wezenlijke inhoud waarvoor steun wordt gegeven. Het VEKA stelt voor om de wijzigingen die beoordeeld moeten worden door het VEKA te toetsen aan de principebeslissing. Op deze manier kan een onderscheid gemaakt worden tussen enerzijds kleine, niet-essentiële wijzigingen voor de subsidie die voortvloeien uit voortschrijdend inzicht tijdens de realisatie, en anderzijds wijzigingen die de kern van het project en de reden tot subsidie aantast.

- Termijn van 60 dagen om keuringsverslag door te geven aan het VEKA schrappen

Een project waarvoor steun werd toegekend moet gerealiseerd worden binnen de termijnen vastgelegd in artikel 7.4.3, §4, 1^e, 2^e en 3^e lid. In dit artikel wordt de datum van ingebruikname vastgelegd. Het VEKA stelt voor om de datum van ingebruikname officieel vast te klikken op de datum

dat het keuringsverslag opgesteld wordt. Het keuringsverslag is immers de bevestiging van correcte realisatie van het project door een onafhankelijke geaccrediteerde keuringsinstantie.

Sinds 2023 kunnen de 2^e en 3^e schijf van de projecten, conform de bepalingen in artikel 7.4.4, §3, pas uitbetaald worden als minstens 1/120^e van de productie, benutting of transport van de gegarandeerde groene warmte, koude of restwarmte gerealiseerd is. Als de realisatie van deze 1/120e later is dan 60 dagen na ingebruikname, dan moet de indiener eerst het keuringsverslag indienen bij het VEKA en later pas de aanvraag van de uitbetaling van de subsidieschijven. Dit zorgt tweemaal voor een administratieve afhandeling door het VEKA die even goed in één beweging kan plaats vinden. Het VEKA stelt voor om de voorwaarde dat het keuringsverslag binnen de 60 dagen na opmaak aan het VEKA te bezorgen te schrappen. Wel blijft de voorwaarde gelden dat het keuringsverslag verplicht bij de definitieve steunaanvraag moet zitten (artikel 7.4.3, §5, 1°). De goedkeuring van de definitieve steunaanvraag is vereist voor de uitbetaling van de 3^e subsidieschijf.

- Toevoegen mogelijkheid om rente toe te passen bij terugvorderingen

In de gevallen vermeld in artikel 7.4.4, §4 van het Energiebesluit van 19 november 2010 wordt de subsidie binnen de call groene warmte binnen de tien jaar na de ingebruikname van het project teruggevorderd door het VEKA. Tussen de uitbetaling van de steun, die conform artikel 7.4.3, §3 van het Energiebesluit in drie verschillende schijven gebeurt, en de terugvordering zit meestal een lange tijd. Voorgesteld wordt om een rechtsgrond te voorzien voor het toepassen van de EU-referentierente bij de terugvordering van deze subsidiebedragen. Deze rente wordt vastgesteld overeenkomstig artikel 9 van Verordening (EG) nr. 794/2004 inzake de onrechtmatige toekenning van staatssteun, en wordt berekend vanaf de datum van uitbetaling van de steun tot en met de datum de steun wordt teruggevorderd.

- Corrigeren verwijzing binnen het Energiebesluit

Artikel 7.4.2, §1, 5^e lid van het Energiebesluit bevatte een foute verwijzing. Deze werd aangepast, zodat dit artikel stelt dat er voor bestaande installaties een nieuwe principeaanvraag kan worden ingediend nadat de toegekende steun werd teruggevorderd doordat het project niet voldeed aan de voorwaarden van de call.

- Foute verwijzing naar de regelgeving van ecologiesteun

Het besluit van de Vlaamse Regering van 19 april 2024 tot toekenning van steun aan ondernemingen voor ecologie-uitgave vervangt de besluiten van 17 december 2010 tot toekenning van steun aan ondernemingen voor ecologie-investeringen in het Vlaamse Gewest en het besluit van de Vlaamse Regering van 16 november 2012 tot toekenning van steun aan ondernemingen voor strategische ecologie-investeringen in het Vlaamse Gewest.

- Verlengde termijn tot 6 jaar voor de aanleg van een warmtenet geldt voor het hele project. Een project waarvoor steun werd toegekend moet gerealiseerd worden binnen de termijnen vastgelegd in artikel 7.4.3, §4, 3^e lid. Vier jaar uitvoeringstermijn is de standaard. In de steunaanvraag kan een verlening tot maximaal 6 jaar aangevraagd worden voor de aanleg van energie-efficiënte stadsverwarming of koeling. Het VEKA stelt voor om de uiterste datum voor het volledige project te laten gelden. Indien een goedgekeurde steunaanvraag zowel een installatie als een energie-efficiënte stadsverwarming of -koeling bevat, dan geldt de uiterste realisatiedatum van de energie-efficiënte stadsverwarming of -koeling als uiterste realisatiedatum van het volledige project. Het is immers de levering van warmte of koude die van belang is en gehandhaafd moet worden.

- Warmtenetten op WKK

In 2021 is de Call groene warmte uitgebreid voor warmtenetten op warmte-krachtinstallaties die onderworpen zijn aan het Europese emissiehandelsstelsel. De motivatie hiervoor was dat hierdoor

de warmtevraag kan verschuiven van de non-ETS naar de ETS-sector wanneer de warmte van de WKK wordt getransporteerd naar een gebruiker buiten ETS. Wanneer een woning wordt verwarmd met een gasketel, wordt er aardgas uit het distributienet gehaald dat niet onder ETS valt. De CO₂-uitstoot van een gasketel telt mee in de ESR-uitstoot waarvoor het Vlaamse Gewest - in het kader van de interfederale burdesharing - emissiereductiedoelstellingen krijgt opgelegd, de CO₂-uitstoot van een WKK die onderworpen is aan ETS, niet. Als de warmte van de WKK wordt gedeeld met een ander ETS-bedrijf dan blijft de CO₂-uitstoot onder ETS. Aanmoedigen van het gebruik van de warmte van een WKK die onderworpen is aan ETS, kan dus meer warmtevraag onder ETS brengen.

Vanaf 1 januari 2026 vallen bio-WKK's waarvan in de referentieperiode 2019-2023 meer dan 95% van de broeikasgasemissies afkomstig waren uit biomassa niet meer onder het ETS-toepassingsgebied op basis van Bijlage I bij Richtlijn 2003/87/EG. De warmte uit een dergelijke bio-WKK kan mits het voldoen aan de duurzaamheidseisen, als groene warmte worden beschouwd en een geldige inputstroom van een energie-efficiënte stadsverwarming zijn. Daarom wordt voorgesteld om de uitsluiting van deze WKK's uit het Europese emissiehandelsysteem niet te gebruiken als een uitsluitingscriterium uit de Call groene warmte.

- Jaarlijks budget vastleggen

De procedure om het jaarlijkse budget vast te leggen wordt beter uitgeschreven.

- Aanpassing cumulverbod

In de regeling betreffende de call groene warmte wordt voorts een wijziging aan het cumulverbod in artikel 7.4.1, §1, tweede lid van het Energiebesluit doorgevoerd. Het cumulverbod in dit artikel is tweeledig. Conform artikel 7.4.1, §1, tweede lid, 2° van het Energiebesluit wordt binnen de call groene warmte geen steun toegekend voor investeringen in installaties waarvoor groenestroomcertificaten of warmte-krachtcertificaten zijn toegekend of kunnen worden toegekend. Conform artikel 7.4.1, §1, tweede lid, 3° van het Energiebesluit wordt binnen de Call groene warmte ook geen steun toegekend voor investeringen in energie-efficiënte stadsverwarming of -koeling die warmte of koude afneemt van een installatie waaraan groenestroomcertificaten of warmtekrachtcertificaten worden toegekend of zullen worden toegekend (in afwijking daarvan wordt bepaald dat enkel steun kan worden toegekend als de certificaatgerechtigde in die gevallen afstand doet van het recht op groenestroom- of warmte-krachtcertificaten).

Gelet op het feit dat de steun via groenestroomcertificaten voor installaties die een energie-efficiënte stadsverwarming of -koeling kunnen voeden inmiddels sterk afgebouwd is (zie de opheffing van verschillende project categorieën in artikel 6.2/1.2 en 6.2/1.7 van het Energiebesluit), is de bepaling in artikel 7.4.1, §1, tweede lid, 3° van het Energiebesluit te belemmerend en wordt voorgesteld om deze bepaling op te heffen. Het blijft opportuun om 2° te behouden. Het cumulverbod in 2° zorgt ervoor dat installaties die rechtstreeks groenestroomcertificaten of warmte-krachtcertificaten ontvangen geen bijkomende steun via de Call groene warmte kunnen krijgen. Het behoud van deze bepaling waarborgt dat de beschikbare middelen doelgericht worden ingezet voor installaties die niet reeds via een ander mechanisme worden ondersteund.

Om dezelfde reden wordt de voorwaarde opgelegd in artikel 7.4.1, §7, vijfde lid, 3° geschrapt.

Artikel 27

Momenteel bepaalt artikel 7.9.1.§1 tweede lid *“Een energiehuis wordt door de gemeente voorgesteld, na overleg met het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, wat wordt aangetoond met een kopie van het verslag van de gemeenteraad en de OCMW-raad”*. Sinds de integratie van de OCMW's in de gemeentebesturen in Vlaanderen op 1 januari 2019 werd de OCMW-raad omgevormd en werd het welzijnsbeleid in belangrijke mate een bevoegdheid van de gemeenteraad en het college van burgemeester en schepenen. Het is in de context van de erkenning van een energiehuis dus overbodig om naast het verslag van de gemeenteraad ook nog een bewijs van de OCMW-raad als bewijsstuk te

vragen. Het volstaat dat in het verslag van de gemeenteraad vermeld wordt dat hierover overlegd werd met het OCMW.

Het was onvoldoende duidelijk dat de huidige bepaling *“Wijzigingen in de territoriale werking van een energiehuis kunnen enkel in werking treden op 1 januari”* ook van toepassing is op nieuwe energiehuizen. Daarom wordt deze bepaling verfijnd zodat duidelijker is dat ook nieuwe samenwerkingsovereenkomsten enkel op 1 januari in werking kunnen treden.

Momenteel bepaalt artikel 7.9.1. §1 vierde lid *“Een energiehuis beschikt over de nodige kennis en expertise, alsook over de erkenning van de bevoegde diensten om als kredietgever op te treden. Het bewijs van de erkenning van de bevoegde diensten wordt minstens drie maanden voor de beoogde datum van inwerkingtreding van de samenwerkingsovereenkomst voorgelegd aan het VEKA”*. Aangezien de omvang en complexiteit van de taakstelling van de energiehuizen de voorbije jaren sterk is toegenomen, is een langere termijn tussen het aanleveren van de nodige bewijsstukken en de datum van opstart noodzakelijk. De ervaring leert dat kandidaat-energiehuizen de voorziene termijn maximaal benutten en dus pas drie maand voor de voorziene opstart de erkenning van de bevoegde diensten om als kredietgever op te treden te behalen. Nadien moet het VEKA nog kunnen onderzoeken of een energiehuis conform hetzelfde artikel beschikt over de vereiste kennis en expertise. Er rest dan niet veel tijd om de nodige voorbereidingen te treffen bv. ondertekenen overeenkomsten, overdracht van dossiers, opleidingen organiseren, instellen van het kredietbeheersysteem, enz. Aangezien de opstart van nieuwe energiehuizen steeds gepaard gaat met een verlies aan werkingsgebied (en dus financiering) voor een ander energiehuis, waardoor dit energiehuis genoodzaakt kan zijn om het personeelsbestand te reorganiseren of zelfs in te krimpen. Dit kan niet ordentelijk gebeuren op een termijn van minder dan drie maand. Een langere termijn voor het aanleveren van de nodige bewijsstukken biedt meer garantie op een ordentelijke overdracht en continuïteit in de dienstverlening en perkt het risico op problemen in. Gelet op de belangrijke verantwoordelijkheden van de energiehuizen (o.a. in het kader van verstrekken van kredieten) wordt van entiteiten die energiehuis wensen te worden verwacht dat ze voldoende tijd incalculeren voor de voorbereiding van hun project.

Artikel 28

In artikel 7.10.1, §1 werd bepaald dat subsidies voor kwalitatieve WKK tot 10 kW maar verleend worden tot de middelen opgebruikt zijn die daarvoor voorzien zijn in het Energiefonds. §4 preciseert dat de premies worden toegekend tot het budget voor het betreffende kalenderjaar opgebruikt is. §5 stelt verder dat de minister nadere administratieve of technische toekenningsvoorwaarden kan vastleggen. Er was echter niet concreet bepaald door wie en hoe het beschikbare budget wordt vastgelegd. Er wordt nu aangevuld dat de minister jaarlijks het beschikbare budget vastlegt.

Artikel 29

In artikel 7.19.1 van het Energiebesluit worden de relevante jaartallen vervangen door de jaartallen voor de nieuwe periode. Er wordt tevens in een delegatie aan de minister voor het jaarlijks bepalen van het krediet dat beschikbaar is om de subsidieaanvragen te financieren.

Artikel 30

In artikel 8.1.1/3 wordt toegevoegd dat de termijn van de energiedeskundigen die een derde examenkans (en extra jaar) krijgen voor het periodiek examen, begint te lopen vanaf het moment dat hun voorgaande periode is afgelopen en niet vanaf de datum dat ze slagen voor het periodiek examen. Op die manier wordt voorkomen dat energiedeskundigen die een derde examenkans (en extra jaar) krijgen, bevoordeeld worden omdat ze slagen in dit extra jaar waardoor de termijn dat ze erkend zijn verlengd wordt.

Artikel 31

Met dit voorstel moet de verslaggever nadat hij vrijwillig afstand deed van zijn erkenning enkel opnieuw slagen voor het examen tot verslaggever. Zijn kennis wordt afgetoetst tijdens het examen. Hij is niet meer verplicht om de opleiding te volgen maar kan er uiteraard steeds nog zelf voor kiezen om deze te volgen.

In de praktijk is bij de handhaving de reden van schorsing (vrijwillige stopzetting, schorsing omwille van tekort aan vorming ...) niet altijd duidelijk af te lijnen is. Dit voorstel zorgt dat de erkenningsvoorwaarden voor verslaggevers ongeacht de schorsingsredenen worden gelijkgeschakeld en draagt bij tot transparantere erkenningsvoorwaarden voor verslaggevers na schorsing.

Artikel 32

Een organisator van een kwaliteitskader voor de uitvoering van luchtdichtheidstesten kan erkend worden, conform artikel 8.8.1 van het Energiebesluit, indien deze zorgt voor:

- een facultatieve opleiding;
- een verplicht theoretisch en een verplicht praktisch examen;
- controle van de luchtdichtheidsmeter, respectievelijk ventilatieverslaggever, door het uitvoeren van bureaucontroles (min. 10% steekproefcontroles) en het uitvoeren van controles ter plaatse (min. 10% steekproefcontroles), in combinatie met efficiënte handhaving om de kwaliteit van de luchtdichtheidsmeters en ventilatieverslaggevers te controleren. De steekproefcontroles moeten verder aangevuld worden met gerichte controles, zodat 90% van de actieve luchtdichtheidsmeters en ventilatieverslaggevers minstens 1 keer per jaar een bureaucontrole en een controle ter plaatse krijgt. Hierbij moet de organisator van een kwaliteitskader garanderen dat de luchtdichtheidsmeter respectievelijk de ventilatieverslaggever op het ogenblik waarop deze het resultaat van de meting doorstuurt, niet kan weten of dat resultaat gecontroleerd zal worden of niet.

Het Energiebesluit voorzag geen adequate sanctie voor organisatoren die de erkenningsvoorwaarden niet correct naleefden of die inbreuken pleegden op de regelgeving. Op die manier was het bijgevolg niet mogelijk om de goede werking van de kwaliteitsorganisaties af te dwingen. In het voorliggende besluit wordt daarom bepaald dat de erkenning van deze organisatoren van een kwaliteitskader kunnen geschorst of ingetrokken worden als er inbreuken vastgesteld worden op de regelgeving, als de organisator van het kwaliteitskader, of diens personeel, bij de uitvoering van diens taken niet onpartijdig handelt of aan belangenvermenging doet, en als de organisator niet meer voldoet aan de erkenningsvoorwaarden, vermeld in artikel 8.8.1, §2.

De beslissing tot schorsing of intrekking van de erkenning moet met redenen omkleed zijn en mag pas genomen worden nadat de organisator van een kwaliteitskader werd gehoord. Het is bij besluit van het hoofd van het VEKA dat de beslissing tot schorsing of intrekking vastgelegd wordt.

Artikel 33, 34, 36 en 37

Alleenstaande gebouwen kleiner dan 50 m² zijn sinds de invoering van de EPB-regelgeving in 2006 vrijgesteld van de EPB-plicht. Alleenstaande zorgwoningen vallen sinds 2/1/2022 echter niet langer onder deze vrijstelling. Naar aanleiding van een versoepeling van de stedenbouwkundige wetgeving, werd de EPB-wetgeving toen verstrengd, met de bedoeling om een minimumkwaliteit te waarborgen voor zorgcontainers, dewelke doorgaans in de tuin van een eengezinswoning worden geplaatst om een hulpbehoevend familielid te huisvesten.

De opgelegde minimumkwaliteit had tot doel om een energie-efficiënte en fossielvrije zorgwoning te bekomen, met aandacht voor een gezond binnenklimaat. Hiervoor werden volgende EPB-eisen opgelegd:

- isolatie-eisen;
- ventilatie-eisen;
- een E-peil en een minimumaandeel hernieuwbare energie. Deze eisen beoogden het project te sturen in de richting van hernieuwbare/fossielvrije energietechnieken.

Het voorstel is om de maatregel van 2/1/2022 terug te draaien en alleenstaande zorgwoningen kleiner dan 50 m² opnieuw vrij te stellen van de EPB-plicht. Hiervoor wordt volgende motivering gegeven:

- De E-peileis is streng voor dit type gebouwen en vergt omslachtige maatregelen. Uit praktijkvoorbeelden is gebleken dat de combinatie van het E-peil en het minimumaandeel

hernieuwbare energie erin slaagt om de projecten in de richting van hernieuwbare/fossielvrije energietechnieken te duwen. Daarentegen is het echter ook gebleken dat, zelfs hernieuwbare/fossielvrije energietechnieken voor ruimteverwarming en sanitair warm water, het E-peil vaak niet gehaald wordt. Dit betekent dat een PV-installatie voorzien zou moeten worden voor deze kleinschalig, tijdelijke en verplaatsbare projecten (cf. zorgcontainer). Deze maatregel is niet onhaalbaar -het is immers toegelaten om de PV-installatie op de hoofdwoning te plaatsen- doch wel omslachtig.

Daarenboven wordt ook opgemerkt dat de E-peilmethodiek niet fijngesteld is op het doorrekenen van zeer kleine wooneenheden zoals bv. zorgcontainers. Voor zeer kleine wooneenheden is het doorgaans moeilijker om aan het E-peil te voldoen.

- Het EPB-kader is voor dit type gebouwen niet het meest geschikte kader om het doel (i.e. energie-efficiënt + fossielvrij) te bereiken. Er wordt gewezen op de recente ontwikkelingen in andere kaders (stookolieverbod, aardgasverbod, ...) die hiervoor geschikter zijn. De zorgwoningproblematiek wordt verder opgenomen in het EPB-EPC-integratietraject.

- De maatregel is weinig slagkrachtig. Het gaat immers om weinig, kleine en tijdelijke gebouwen. Een fractie van het gebouwenpark.

- Het afschaffen van deze uitzondering-op-de-uitzondering leidt tot een vereenvoudiging van de EPB-wetgeving. Daarenboven wordt een efficiëntiewinst voor het VEKA geboekt aangezien over dit thema relatief veel vragen en uitzonderingsaanvragen ontvangen worden, terwijl het slechts gaat om een heel kleine groep gebouwen.

Artikel 35 en artikel 53

Zowel in het betrokken artikel in het Energiebesluit, als in bijlage V van het Energiebesluit worden de nodige leden en zinnen opgeheven om de voorwaarde dat enkel nieuwe PV installaties meegerekend mogen worden bij het bepalen van het E-peil geschrapt.

Artikel 38 en artikel 39

Er wordt een vrijstelling van het S-peil voorzien voor de gedeeltelijk herbouw van beschermde gebouwen. Meer bepaald gaat het om volgende beschermde gebouwen:

- beschermde monumenten;
- gebouw in een beschermd landschap, stads- of dorpszicht;
- gebouwen vastgesteld in de inventaris van bouwkundig erfgoed.

Zeer ingrijpende renovatiewerken kunnen, via de definitie van gedeeltelijke herbouw, leiden tot nieuwbouweisen. Dit komt uitzonderlijk ook voor bij beschermde gebouwen.

Werken aan beschermde gebouwen gaan gepaard met enkele typische restricties:

- de gebruikelijk restricties vanuit Onroerend Erfgoed (bv. op vlak van gebruikte materialen, isolatiediktes, vorm en uitzicht, ...).
- de gebouwworm ligt min of meer vast. Hierdoor kan het bouwteam het gebouw niet optimaliseren op vlak van vormefficiëntie en glaspercentage. Het bouwteam verliest hiermee een belangrijke S-peilverlagende hefboom.

Gelet op bovenstaande is het S-peil niet haalbaar voor dergelijke projecten. Dit blijkt ook uit meerdere individuele uitzonderingsaanvragen die de voorbije jaren goedgekeurd werden, doorgaans omwille van een technische of economische onhaalbaarheid. Om die reden zou ook een algemene vrijstelling voorzien worden.

Artikel 40

Eén van de drie maximum termijnen om gefaseerde uitbouw te mogen inrekenen in externe warmtelevering was gebaseerd op de maximum indientermijn van de EPB-aangifte van vijf jaar. Dit wordt nu op zes jaar gezet door de wijziging van het Energiedecreet.

Artikel 41

Eén van de twee maximum termijnen om een afwijkingaanvraag voor externe warmtelevering te mogen aanvragen, was gebaseerd op de maximum indientermijn van de EPB-aangifte van vijf jaar. Dit wordt nu op zes jaar gezet door de wijziging van het Energiedecreet.

Artikel 42

Momenteel is bepaald dat de geldigheidsduur van een energieprestatiecertificaat bouw begint te lopen zodra een van de volgende voorwaarde is vervuld:

1° de ingebruikname van het gebouw;

2° het beëindigen van de vergunnings- of meldingsplichtige werken of handelingen;

3° vijf jaar na het verlenen van de stedenbouwkundige vergunning of omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen of na het neerleggen van de melding;

4° de datum waarop de EPB-aangifte is ingediend.

Deze termijnen zijn duidelijk gelinkt aan de indientermijnen van de EPB-aangifte uit artikel 11.1.8, §1 van het Energiedecreet. Naar analogie met het optrekken van de indientermijn van de EPB-aangifte van vijf jaar naar zes jaar, wordt eenzelfde wijziging ook doorgevoerd voor het EPC bouw.

Artikel 43 tot en met artikel 47

Deze artikelen passen het toepassingsgebied van de renovatieverplichting aan. De term 'notariële overdracht' wordt aangepast naar 'verkoop, ruil, schenking of inbreng in een rechtspersoon'.

De renovatieverplichting is momenteel van toepassing op overdrachten in volle eigendom. Bij elke rechtshandeling moet er nu de vraag gesteld worden of deze translatief dan wel declaratief is aangezien enkel in het geval deze translatief of overdragend is, er een EPC-verplichting en renovatieverplichting van toepassing is. Echter wordt de term declaratief niet duidelijk omschreven in regelgeving en moet dit afgeleid worden uit rechtsleer en rechtspraak. Dit zorgt voor veel onduidelijkheid en tegenstrijdige juridische adviezen.

Aangezien het translatieve, dan wel declaratieve karakter van de notariële akte niet altijd gemakkelijk te bepalen is en de term 'overdracht' in het toepassingsgebied verwarrend en onduidelijk is, zowel voor professionelen (notarissen, makelaars...) als voor de nieuwe eigenaars, wordt deze term aangepast naar 'verkoop, ruil, schenking of inbreng in een rechtspersoon' omdat dit duidelijk afgeleide rechtshandelingen zijn.

Daarnaast werd in de Beleids- en Begrotingstoelichting 2025 opgenomen dat de EPC-verplichting en renovatieverplichting bij de inbreng in de huwgemeenschap zou weggewerkt worden aangezien dit zeer onrechtvaardig aanvoelde en een belemmering was voor gehuwden die een wijziging wilden doen aan hun huwelijksstelsel. Door de term 'notariële overdracht' aan te passen naar 'verkoop, ruil, schenking of inbreng in een rechtspersoon' wordt aan deze bezorgdheid tegemoet gekomen.

Deze wijziging van het toepassingsgebied werd ook al opgenomen in verzameldecreet I.

In artikel 9.3.1, paragraaf 1, tweede lid wordt daarnaast toegevoegd dat in het geval van een vestiging of overdracht van een recht van erfpacht of opstal op niet-residentiële eenheden die deel uitmaken van een groter gebouw waarbij de vestiging of overdracht van het erfpacht- of opstalrecht niet alle eenheden behelst, er een uitzondering van toepassing is. Ook bij deze rechtshandelingen moet, net zoals nu al het geval is bij een overdracht, enkel voldaan worden aan de verplichtingen voor de individuele onderdelen van die gebouweenheid.

De reden hiervoor is dat net zoals bij een notariële overdracht, de renovatiemaatregelen om praktische en bouwtechnische redenen heel vaak op gebouwniveau worden genomen, eerder dan op eenheidsniveau (bv. het plaatsen van dakisolatie, aanpak van collectieve installaties, ...), waardoor

mogelijks ook eenheden die in principe niet onder het toepassingsgebied vallen (i.e. eenheden in een gebouw waarop geen erfpacht- of opstalrecht gevestigd of overgedragen wordt en/of geen niet-residentiële bestemming hebben) geïmpacteerd worden door de renovatieverplichting. Omdat de renovatieverplichting niet zonder meer geëxtrapoleerd kan worden naar deze eenheden, wordt de verplichte uitvoering van de maatregelen beperkt tot het niveau van de individuele onderdelen van de eenheid. Concreet betekent dit dat:

- Enkel de dakdelen die toebehoren aan eenheden waarop een recht van erfpacht of opstal gevestigd wordt of waarvan het recht wordt overgedragen, moeten worden gerenoveerd. Gemeenschappelijke dakdelen vallen dus niet onder het toepassingsgebied, behalve wanneer op alle eenheden van het gebouw tegelijkertijd een recht wordt gevestigd of overgedragen.
- Alleen de enkele beglazing van eenheden waarop een erfpacht- of opstalrecht gevestigd of overgedragen wordt, moet verplicht worden vervangen. Enkele beglazing in andere eenheden in het gebouw vallen dus niet onder het toepassingsgebied.
- Enkel die warmte-opwekkers die uitsluitend de eenheden waarop een erfpacht- of opstalrecht gevestigd of overgedragen wordt van warmte voorzien, moeten voldoen aan de vooropgestelde maatregel voor installaties voor ruimteverwarming.
- Collectieve installaties of individuele installaties die andere eenheden van warmte voorzien, vallen buiten het toepassingsgebied.
- Enkel die koelinstallaties die uitsluitend de eenheden waarop een erfpacht- of opstalrecht gevestigd of overgedragen wordt van koeling voorzien, moeten voldoen aan de vooropgestelde maatregel voor koelinstallaties. Collectieve installaties of individuele installaties die andere eenheden van koeling voorzien, vallen buiten het toepassingsgebied.

Al sinds de invoering van de renovatieverplichting was het de bedoeling dat de uitzondering zowel van toepassing was op notariële overdrachten en de vestiging en overdracht van erfpacht- en opstalrechten. In de bewoording van de wettekst werd dit echter niet expliciet opgenomen.

Het volgde wel al impliciet uit artikel 9.3.1, paragraaf 2 waarbij gesproken wordt van de akte tot vestiging of overdracht van een recht van erfpacht of opstal maar wordt nu ook expliciet opgenomen om verwarring te vermijden en voldoende rechtszekerheid te bieden bij de vestiging of overdracht van een erfpacht- of opstalrecht. Daarnaast wordt met deze verduidelijking tegemoetgekomen aan het gelijkheidsbeginsel aangezien eigenaars, erfpachters en opstalhouders in een vergelijkbare juridische situatie verkeren. Erfpachter of opstalhouder hebben immers, net zoals een eigenaar, het volledige genot van een onroerend goed. Door de uitzondering expliciet te maken, wordt vermeden dat bepaalde groepen ongelijk zouden worden behandeld louter op basis van de vorm van hun zakelijk recht. Hierdoor wordt er meer rechtszekerheid gecreëerd voor erfpachters en opstalhouders.

Artikel 48

Het Energiedecreet van 8 mei 2009 bepaalt dat de BACS-verplichting van toepassing is als het nominaal vermogen van de verwarmings- of koelinstallatie minstens 290kW (en in latere fase 70kW) bedraagt. In niet-residentiële gebouwen bestaat de verwarmings- en koelinstallatie vaak uit meerdere systemen en opwekkers. Het is belangrijk te bepalen in welke gevallen de vermogens van de opwekkers al dan niet moeten opgeteld worden.

Dit artikel legt eveneens vast wie de verantwoordelijkheid draagt om te voldoen aan de BACS-verplichting. In de EPC-regelgeving is het doorgaans de eigenaar van het gebouw die aan de verplichtingen moet voldoen. In gevallen van casco-verhuur of leasing, is het echter vaak de huurder/gebruiker die instaat voor het plaatsen van de HVAC-installatie. Het is dan ook logisch dat in dergelijke gevallen de gebruiker de verantwoordelijkheid draagt. Het is dan immers hij die beslist om al dan niet een BACS te plaatsen, niet de eigenaar van het gebouw. In hoofde van de eigenaar of de houder van een zakelijk recht, geldt er een weerlegbaar vermoeden dat hij ook de eigenaar of houder van het zakelijk recht van de installatie is. Dit kan bijvoorbeeld aangetoond worden door een huur- of leasingovereenkomst.

Het Energiedecreet van 8 mei 2009 legt heel high level vast welke vier zaken een BACS moet kunnen. Deze vereisten zijn echter veel te algemeen om de eigenaar een houvast te geven over de investering die hij moet maken. Aangezien het hier om zeer technische vereisten gaat, is het belangrijk om deze meer in detail te kunnen beschrijven. Enkel met deze bijkomende detaillering kunnen de verantwoordelijken een correct beeld krijgen van hoe het BACS er in hun gebouw juist moeten uitzien. De bijkomende detaillering is dus belangrijk om een gelijk speelveld te kunnen garanderen. Om deze reden wordt er een delegatie aan de minister voorzien.

Artikel 49 en 51

Het wordt mogelijk gemaakt voor zowel energiedeskundigen type A en type D als verslaggevers om tijdens de opgelegde schorsingstermijn naar aanleiding van kennelijke onbekwaamheid of inbreuken tegen de regelgeving deel te nemen aan het opstartexamen. Op die manier wordt de sanctie niet onnodig zwaarder gemaakt. Het is dan aan de energiedeskundige of verslaggever om het geschikte examenmoment in te plannen van zodra de beslissing tot schorsen van de erkenning werd genomen. Indien men niet slaagt of niet deelneemt tijdens de schorsingstermijn, dan blijft de schorsing wel verder lopen tot men alsnog slaagt voor het examen.

Artikel 50

In artikel 11.2.6 van het Energiebesluit wordt naast de mogelijkheid om de erkenning van opleidings- en exameninstellingen in te trekken ook een mogelijkheid voorzien om de erkenning te schorsen. Het intrekken van een erkenning is een heel zware sanctie aangezien een intrekking definitief is. Wanneer er bijvoorbeeld tijdelijk niet voldaan is aan een erkenningsvoorwaarde, is het niet wenselijk om de erkenning van deze instellingen definitief in te trekken.

Artikel 52

Via het besluit van de Vlaamse Regering van 30 april 2020 werd, omwille van COVID-19, met betrekking tot een aantal in het Energiebesluit van 19 november 2010 van toepassing zijnde steunmechanismen de in die regelgeving opgelegde dwingende uitvoeringstermijnen verlengd. Voor dergelijke projecten werden via artikel 12.3.19 van het Energiebesluit van 19 november 2010 bepaald die termijnen van rechtswege te schorsen gedurende de periode van 20 maart 2020 tot en met 17 juli 2020, als de datum van ingebruikname voor het project in het jaar 2020 of 2021 moest plaatsvinden. Het betrof meer bepaald de subsidieregeling voor nuttige groene warmte, restwarmte, productie en injectie van biomethaan en voor kleine en middelgrote windturbines.

Naast de schorsing van de uitvoeringstermijnen van rechtswege voor de periode van 20 maart 2020 tot en met 17 juli 2020, voor projecten waarvoor de ingebruikname in het jaar 2020 of 2021 moest plaatsvinden, werd ook voorzien in een mogelijke *ad hoc* schorsing van de termijnen voor projecten waarvan de ingebruikname na 2021 moest plaatsvinden. Deze projecten kunnen op *ad hoc* basis aan de minister aanvragen om voor de periode 20 maart t.e.m. 17 juli 2020 (en eventueel door de minister toegestane bijkomende verlengingen) op basis van overmacht een schorsing van die voormelde termijnen te krijgen. Zij moeten dan wel concreet aantonen dat zij op het moment van de aanvraag van die schorsing zich door de COVID-19 pandemie in een toestand van overmacht bevinden waardoor aan de hun via de hogervermelde artikelen opgelegde termijnen niet kan worden voldaan.

Gelet op enerzijds het feit dat inmiddels de nodige jaren zijn verstreken sinds de COVID-19-pandemie en het toekennen van een *ad hoc* verlenging op basis van COVID-19 zeer onwaarschijnlijk is geworden, en anderzijds het feit dat de projecten die hiervoor in aanmerking kwamen, vrijwel allemaal reeds in gebruik zijn genomen, wordt voorgesteld om deze regeling te schrappen. Het behoud van deze uitzonderingsmaatregel is niet langer relevant, aangezien de oorspronkelijke noodzaak door de actualiteit is ingehaald.

Artikel 53

De rekenregels voor de berekening van de (geactualiseerde) onrendabele top worden aangepast opdat de vollasturen vanaf het jaar 2026 geactualiseerd kunnen worden voor zonne-installaties met een

startdatum vanaf 1 januari 2013 behorende tot representatieve projectcategorieën 3, 3a en 3b (AC-vermogen > 250 kW) en voor alle windturbines met een startdatum vanaf 1 januari 2013.

Artikel 54

De rekenregels voor de berekening van de (geactualiseerde) onrendabele top worden aangepast opdat de vollasturen vanaf het jaar 2026 geactualiseerd kunnen worden voor zonne-installaties en windturbines met een startdatum vanaf 1 januari 2013 behorende tot niet-representatieve projectcategorieën.

Artikel 56

Aan tabel 1 van bijlage X bij het Energiebesluit wordt onder de hoofdcategorie 'sport en ontspanning' het ruimtetype 'tennisshal, padelhal, petanquehal' toegevoegd met een gebruiksoppervlakte per persoon van 10 m²/persoon.

Volgens de huidige EPB-regelgeving moeten de minimale ventilatiedebieten in tennis-, padel- en petanquehallen berekend worden op basis van een bezetting voor sportterreinen (3,5 m²/persoon). De term 'sportterrein' en de bijhorende bezetting zijn echter geconcipeerd met het oog op de typische, multifunctionele sportzaal. Deze worden gekenmerkt door onderstaande elementen, dewelke de hoge vereiste debieten verantwoorden:

- een hoge tot zeer hoge bezettingsgraad (aantal personen/m²);
- een hoge verontreinigingsgraad van de binnenlucht (cf. sportactiviteiten);
- een groot volume (cf. hoge plafonds).

De situatie is echter anders voor tennis-, padel- en petanquehallen, die in tegenstelling tot voorgaande gekenmerkt worden door een lage tot zeer lage bezettingsgraad. Deze lage bezettingsgraad volgt uit:

- de aard van de sportactiviteiten. Het gaat om grote sportvelden met weinig sporters.
- het monofunctionele karakter van de hal. De tennisshal kan enkel gebruikt worden als tennisshal. Idem voor padel en petanque. Dit staat in tegenstelling tot multifunctionele sporthallen waar er ook sportactiviteiten met een hoge bezettingsgraad plaatsvinden.
- het typische gebruikspatroon van de hal. In de hal zijn enkel sporters aanwezig. In tegenstelling tot multifunctionele sporthallen zijn er geen toeschouwers, bezoekers of andere nevenactiviteiten. Zelfs de hoogste te verwachten bezettingsgraad, bv. tijdens lessenreeksen, zomerkampen, enz., is beperkt.

Indien de hal gedimensioneerd wordt op basis van een bezetting voor sportterreinen (3,5 m²/persoon), leidt dit tot een overgedimensioneerd ventilatiesysteem. In talrijke individuele uitzonderingsaanvragen werd aangetoond dat dergelijk ventilatiesysteem economisch onhaalbaar is. Om deze redenen wordt voorgesteld om voor tennis-, padel- en petanquehallen een lagere bezettingsgraad van 10 m²/persoon te hanteren, analoog aan bv. turnzalen.

Een nog verdere verhoging van de bezettingsgraad wordt niet weerhouden. De debieten moeten hoog genoeg blijven omwille van de verontreinigingsgraad van de binnenlucht en het grote volume (cf. voldoende luchtwissels).

Hoofdstuk 4: Wijzigingen aan het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juli 2015 tot aanduiding van de bevoegde controle-ambtenaren, vermeld in artikel 13.1.6, eerste lid, van het Energiedecreet van 8 mei 2009, tot vaststelling van de verplichte gegevens die de toegangshouders moeten overmaken, vermeld in artikel 14.2.2, § 2, tweede lid, van het Energiedecreet van 8 mei 2009 en tot bepaling van het uitstel van doorstorting van de heffing, vermeld in artikel 14.2.3 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 bij de heffing op de afnamepunten van elektriciteit

Artikel 57

Er worden een aantal wijzigingen aan artikel 1 aangebracht. Meerbepaald wordt toegevoegd dat de Vlaamse Belastingdienst (VLABEL) een formulier ter beschikking zal stellen aan toegangshouders. Met deze wijziging wordt beoogd om de rapportering van de toegangshouders over de doorstorting van

de energieheffing te uniformiseren. Door het door te storten bedrag op te delen naar tariefcategorie kunnen deze gegevens bijdragen aan nauwkeurigere budgettaire ramingen. Het gebruik van een opgelegd sjabloon zal het mogelijk maken om de gerapporteerde gegevens van alle toegangshouders (semi)automatisch te verwerken.

Hoofdstuk 5 Wijzigingen aan het besluit van de Vlaamse Regering van 7 juni 2024 over het vervoer van koolstofdioxide via pijpleidingen in het Vlaamse Gewest

Artikel 58

Dit artikel voegt enkele nieuwe definities toe aan artikel 2 van titel 1 van het besluit van 7 juni 2024 over het vervoer van koolstofdioxide via pijpleidingen in het Vlaamse Gewest, ten einde de nieuwe begrippen in de ontwerptekst te verduidelijken.

Artikels 59 en 61

Deze artikelen verduidelijken de termijn waarbinnen de beheerders van het vervoersnetwerk en van een lokale cluster het eerste ontwikkelingsplan dienen op te maken en in te dienen bij de minister. De woorden “voor het eerst” in de desbetreffende artikels 24 en 48 van hetzelfde besluit, worden daartoe vervangen door “ten laatste”.

Artikel 60 en artikel 62

De adviestertermijnen in artikel 25 en 49 van het besluit worden aangepast zodat deze termijnen in dezelfde lijn liggen met de andere adviestertermijnen doorheen het besluit. Over het ontwerp van ontwikkelingsplan wint de minister namelijk advies in van de Vlaamse Nutsregulator, het VEKA en eventuele andere instanties, waarvoor de adviestertermijn vijfenveertig dagen bedraagt.

Artikel 63

Dit artikel voegt een nieuwe titel in aan het besluit van 7 juni 2024, dat gaat over verklaringen van algemeen nut. Hierbij worden artikels 50/1 tot 50/6 ingevoegd, die de procedure voor de toekenning van een verklaring voor openbaar nut uitdiepen.

Nieuw artikel 50/6 voorziet in forfaitaire vergoedingen aan de eigenaars van particuliere gronden of aan de houders van zakelijke rechten verbonden aan deze gronden voor de bezetting van hun gronden door (de aanleg van) pijpleidingen. De voorgestelde bedragen zijn gebaseerd op de voorziene vergoedingen in het kader van gasvervoerinstallaties en op de forfaitaire vergoedingen in de regelgeving omtrent het transport van koolstofdioxide in het Waalse Gewest.

Artikel 64

Dit artikel voegt een eerste hoofdstuk toe aan titel 4 van het besluit, dat zal gaan over het technisch reglement.

Dit artikel voegt artikel 50/7 toe aan hoofdstuk 1 van titel 4 van het besluit, dat de procedure tot goedkeuring van het technisch reglement vaststelt.

De procedure wordt gestart door de Vlaamse Nutsregulator die allereerst het ontwerp van technisch reglement indient bij de minister, nadat de consultatieperiode met de marktpartijen is afgelopen.

De Vlaamse Regering gaat na of de procedure gevolgd is, bepaald door artikel 62, §1, eerste lid van het decreet van 29 maart 2024, en of voldaan is aan de minimale inhoudelijke vereisten, conform artikel 62, §1, tweede lid van het decreet van 29 maart 2024. Daarna maakt de Vlaamse Regering een beslissing omtrent het ontwerp van technisch reglement.

De beslissing van de Vlaamse Regering wordt betekend aan de Vlaamse Nutsregulator. Indien de Vlaamse Regering de goedkeuring van het ontwerp van technisch reglement weigert, bezorgt zij haar

beslissing aan de Vlaamse Nutsregulator met een opgave van de redenen voor de niet-goedkeuring alsook de opmerkingen van de Vlaamse Regering.

Daarna verricht de Vlaamse Nutsregulator de nodige aanpassingen en legt zij een gewijzigd ontwerp van technisch reglement voor aan de beheerder van het vervoersnetwerk en, indien het een lokale cluster betreft, aan de beheerder van de betrokken lokale cluster.

Daaropvolgend neemt de Vlaamse Regering over het aangepaste ontwerp van technisch reglement een beslissing.

Artikel 65

Dit artikel voegt een tweede hoofdstuk toe aan titel 4 van hetzelfde besluit, dat "aansluitingsaanvragen" betreft. Dit hoofdstuk bevat de reeds bestaande artikels 51 en 52.

Artikel 66

Dit artikel voegt aan titel 4 van hetzelfde besluit een derde hoofdstuk toe, betreffende de kwaliteitsnormen. Dit derde hoofdstuk bestaat uit twee afdelingen.

De eerste afdeling gaat over de kwaliteitsnormen toepasselijk op de beheerder van de lokale cluster, de tweede afdeling over de kwaliteitsnormen die van toepassing zijn op de beheerder van het vervoersnetwerk.

De eerste afdeling bestaat uit artikel 52/1.

Dit artikel voegt de procedure tot goedkeuring van de kwaliteitsnormen toe die van toepassing zijn op de beheerder van de lokale cluster. Nadat de beheerder van de lokale cluster het ontwerp van kwaliteitsnormen heeft ingediend bij de minister, wint de minister het advies van de Vlaamse Nutsregulator in. De Vlaamse Regering beslist uiteindelijk over de goedkeuring van het ontwerp van kwaliteitsnormen.

Verder wordt in dit artikel voorzien dat de beheerder van de lokale cluster een aanvraag kan indienen om afwijkende kwaliteitsnormen toe te passen voor een duidelijk afgebakend deel van de lokale cluster. Hierbij kan de Vlaamse Regering verzoeken om bijkomend advies van de Vlaamse Nutsregulator.

De tweede afdeling bestaat uit artikel 52/2.

Dit artikel omschrijft de procedure tot goedkeuring van de kwaliteitsnormen, toepasselijk op de beheerder van het vervoersnetwerk. Allereerst dient de beheerder van het vervoersnetwerk een ontwerp van kwaliteitsnormen in bij de minister. Ook hier wint de minister advies in van de Vlaamse Nutsregulator. Uiteindelijk beslist de Vlaamse Regering over de goedkeuring van het ontwerp van kwaliteitsnormen.

Hoofdstuk 6 Wijzigingen aan het besluit van de Vlaamse Regering van 20 december 2024 over de monitoring en rapportage van de emissies van broeikasgassen van brandstoffen bij uitslag tot verbruik

Artikel 67

In artikel 4 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 20 december 2024 over de monitoring en rapportage van de emissies van broeikasgassen van brandstoffen bij uitslag tot verbruik wordt een nieuwe paragraaf 1bis ingevoegd. Deze nieuwe paragraaf geeft uitvoering aan artikel 75quaterdecies van de uitvoeringsverordening (EU) 2018/2066. Hierin wordt bepaald dat biomassa die door een gereguleerde entiteit wordt uitgeslagen tot verbruik, net zoals biomassa die in een BKG-installatie wordt gebruikt, moet voldoen aan de criteria inzake duurzaamheid en broeikasgasemissiereductie volgens de Richtlijn Hernieuwbare Energie (RED) met het oog op het zero-raten van emissies. Enkel biogene emissies die aan de criteria van de RED voldoen, kunnen worden gezien als 0-emissies waardoor er geen inleververplichting is van emissierechten voor deze emissies.

Volgens het Europese kader zijn er verschillende mogelijkheden om het aantonen van RED-criteria toe te laten, waaronder bewijzen van duurzaamheid uitgereikt op basis van een Europees erkend vrijwillig schema, eigen bewijs, of een nationaal schema. Het Vlaams Gewest heeft geen eigen schema. In het geval van eigen bewijs weet de ETS2-entiteit pas op het moment van goedkeuring van het emissiejaarrapport (in X+1) of het eigen bewijs al dan niet aanvaard wordt, waardoor dit geen zekerheid biedt. Bovendien zorgt het werken met eigen bewijs ook voor een grote bijkomende werklast voor de administratie, die elk bewijsdocument zou moeten gaan verifiëren en controleren. Gezien het VEKA niet de capaciteit heeft om bewijs van installaties individueel te beoordelen, zou deze piste leiden tot een VTE-meervraag. Om dit te vermijden wordt daarom met de voorliggende bepaling vereist dat onder ETS2 een bewijs van duurzaamheid uitgereikt op basis van een Europees erkend vrijwillig schema gebruikt wordt voor de zero-rating van biogene emissies, gelijkaardig aan de reeds bestaande aanpak van ETS vaste installaties. Voor ETS vaste installaties is dit reeds geregeld in artikel 4.10.1.5, §2bis van het Besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne. Naar analogie met deze bepaling wordt met de voorliggende bepaling voorgesteld dat voor biomassa die door een gereguleerde entiteit wordt uitgeslagen tot verbruik en waarvoor een bewijs van duurzaamheid zoals bedoeld in de uitvoeringsverordening (EU) 2018/2066 en via verwijzing ervan in de uitvoeringsverordening (EU) 2022/996, noodzakelijk is, een bewijs van duurzaamheid in de zin van een vrijwillig certificeringssysteem die door de Europese Commissie zijn erkend overeenkomstig artikel 30, §§4 en 5 van de RED, moet worden voorgelegd. Dit voorgelegde bewijs moet worden geverifieerd en vervolgens opgenomen in het geverifieerde emissieverslag dat uiterlijk op 14 april van elk jaar door de gereguleerde entiteit bij het VEKA wordt ingediend.

Hoofdstuk 7 Slotbepalingen

Artikel 68

Dit artikel bevat een uitvoeringsbepaling. In het decreet van DATUM houdende diverse bepalingen inzake energie en klimaat (hierna 'Verzameldecreet 1') werd in artikel 74 een delegatie voorzien aan de Vlaamse Regering om te bepalen wanneer artikel 36 van Verzameldecreet 1, dat wijzigingen aan het toepassingsgebied van de renovatieverplichting bevat, in werking zal treden. Artikel 71 van het voorliggende ontwerpbesluit bepaalt dat artikel 36 van Verzameldecreet 1 in werking treedt op 1 mei 2026, gelijktijdig met de andere wijzigingen aan het toepassingsgebied van de renovatieverplichting die worden voorgesteld bij het voorliggend ontwerpbesluit.

Artikel 69

Dit artikel bevat een overgangsbepaling met betrekking tot de stopzetting van de premie na audit, de REG-premie en de premie relighting.

Er wordt nog de kans gegeven aan maatregelen voor verbetering van energie-efficiëntie uit huidige energiestudies/audits met een IRR < 13%, om nog een premie na audit of een REG-premie aan te vragen in de periode tussen de definitieve goedkeuring van de besluitwijziging en 1 januari 2027.

Artikel 70

De wijzigingen aan de inrekening van PV-installaties voor de berekening van de EPB-waarden gelden enkel voor dossiers waarvoor nog geen definitieve EPB-aangifte werd ingediend.

De overige wijzigingen aan de energieprestatieregelgeving gelden enkel voor dossiers met melding of vergunningsaanvraag vanaf 1 januari 2027, omwille van rechtszekerheid, technische voorbereiding, duidelijke handhaafbaarheid en een vlotte communicatie naar betrokken partijen.

Artikel 71

Dit artikel bevat inwerkingtredingsbepalingen.

De aanpassing van het toepassingsgebied van de renovatieverplichting treedt inwerking op 1 mei 2026. Bij de wijziging van een toepassingsgebied is het duidelijk en transparant als deze wijziging vanaf een vaste datum in werking treedt.

Er wordt voorgesteld om de datum van inwerkingtreding van artikel 18, 54 en 55 (wijziging van artikel 6.1.3/3 en bijlagen III/1 en III/3 van het Energiebesluit) vast te leggen bij ministerieel besluit. Deze keuze wordt gemotiveerd door het feit dat de toepassing van deze bepalingen aansluit bij de inwerkingtreding van het *'Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de toekenning van groenestroomcertificaten en warmtekrachtcertificaten tijdens periodes met negatieve elektriciteitsprijzen'*. Aangezien de datum van inwerkingtreding van voormeld besluit nog niet gekend is, is het noodzakelijk om de betreffende artikelen in werking te laten treden op een door de minister vast te stellen datum.

Artikel 72

Dit artikel gelast de minister bevoegd voor Klimaat en de minister bevoegd voor Energie met de uitvoering van het voorliggend ontwerpbesluit.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

A.1. Uitbreiding minimale levering elektriciteit

De kost voor de uitbreiding van de minimale levering elektriciteit naar warmtepompen wordt geraamd als volgt (incl. jaarlijkse indexatie met 1,8%):

(in keuro)	2026	2027	2028	2029	2030
Kosten uitbreiding MLE naar warmtepompen	200k	250k	300k	350k	400k

Er werd bij deze berekening geen rekening gehouden met de mogelijke vervanging (bij de doelgroep) van verwarmingsinstallaties op aardgas of accumulatieverwarming met uitsluitend nachtteller door warmtepompen (en dus een vermindering van de daarbij gepaard gaande kosten) op termijn. Deze kost kan worden aangerekend op onderbenutting van begrotingsartikel QE0-1QEB4KG-WT, basisallocatie 1QE42607 Energiefonds).

Er wordt ingeschat dat in 2026 ca. 4400 gezinnen hun woning verwarmen met een warmtepomp en een digitale elektriciteitsmeter met geactiveerde voorafbetalingsfunctie hebben. Gelet op de groei in het aandeel warmtepompen, wordt verwacht dat dit aandeel toeneemt tot ca. 9000 gezinnen in 2030. Gemiddeld wordt op basis van voorgaande winterperiodes ingeschat dat ongeveer een vijfde van deze gezinnen gebruik maakt van de minimale levering elektriciteit.

De bedragen voor de minimale levering zijn afhankelijk van het woningtype en statuut van de afnemer en worden jaarlijks herzien. De opladingen voor de minimale levering gebeuren halfmaandelijks tijdens de periode van 1 november tot en met 31 maart. Dit betekent dat de aanvrager maximaal 10 keer het vastgelegde bedrag kan ontvangen. De Vlaamse overheid financiert 70% van de opladingen. Het overige gedeelte legt het OCMW bij uit eigen middelen of vorderen zij terug van de klant. Voor de minimale levering elektriciteit voor warmtepompen, zullen aparte bedragen worden berekend die rekening houden met een gemiddeld jaarverbruik van 3.000 kWh.

A.2. Stopzetting Premie na audit, premie relighting en de REG-premie Elia

Voor de premie na audit wordt momenteel een jaarlijks budget van 2 miljoen euro in het kader van de vergoeding voor REG ODV geraamd in het Energiefonds. In 2023 werden nog geen premies na audit uitbetaald, omdat er nog geen premiedossiers waren waar stap 2 afgerond werd. In 2024 werd voor een totaal van ca. 240 keuro aan premies na audit uitbetaald. Voor de openstaande dossiers (in aantal 7) bedraagt de premiebelofte momenteel ca. 430 keuro. De uiteindelijk uit te betalen premies zullen in die grootteorde zijn, aangezien uiteindelijke premies nog herrekend worden in functie van de werkelijke kosten (facturen).

Voor premieaanvragen die worden aangevraagd tot en met 1 januari 2027, wordt een behoefte geraamd van 375 keuro, rekening houdend met het aantal aanvragen van de afgelopen drie jaar en de grootte van de aangevraagde premies. Gezien de eerder beschreven tweetrapsprocedure zullen uitbetalingen lopen tot begin 2029. Deze budgettaire impact zal gespreid worden aangerekend en is van zo'n beperkte grootteorde dat het opgevangen wordt vanuit het Energiefonds, zodat de kost niet terecht komt in de nettarieven.

De kosten voor de uitbetaling van de premie relighting en de REG-premie Elia worden momenteel volledig doorgerekend in de nettarieven, waardoor de stopzetting van beide premies geen budgettaire impact heeft. Er is wel een positieve impact op de nettarieven voor elektriciteit. Het gemiddelde uitbetaalde bedrag voor de premie relighting over de laatste drie jaar (2022 – 2024) bedraagt 1,8 miljoen euro per jaar. Voor de REG-premie Elia is dit gemiddeld 0,5 miljoen euro per jaar. Het afschaffen van de premie relighting en REG-premie Elia zorgt er voor dat er - gebaseerd op de tendens van de laatste jaren – op kruissnelheid gezamenlijk 2,3 miljoen euro uit de nettarieven gehaald kan worden.

A.3. Aanpassingen Call Groene Warmte

Aangezien op toekomstig teruggevorderde bedragen interest zal aangerekend worden, is er een positieve budgettaire impact op het Energiefonds

A.4. Delegatie aan de minister voor bepalen budget voor kleine WKK-installaties

Dit is louter een procedurele aanpassing die geen bijkomende budgettaire impact heeft. In het Energiebesluit zal worden verduidelijkt dat de minister het budget voor deze steunmaatregel zal vastleggen. De steun voor dossiers uit het verleden bedroeg gemiddeld 47K per dossier, en er werden de afgelopen jaren maximaal 2 dossiers per jaar ingediend. Er wordt uitgegaan van een constant aantal nieuwe dossiers de komende jaren, hiervoor wordt 100k gereserveerd op het Energiefonds.

A.5. Verlenging aansluitpremie warmtenetten

Het aantal aansluitpremies dat wordt aangevraagd is sterk afhankelijk van het tempo van de uitrol van de aansluitingen van bestaande gebouwen. Er wordt momenteel ingeschat dat er jaarlijks 100 aansluitpremies zullen worden aangevraagd. Hiervoor wordt jaarlijks 200k gereserveerd. De budgettaire impact kan worden aangerekend op het Energiefonds.

A.6. Wijzigingen EPC en EPB regelgeving

De voorliggende wijzigingen m.b.t. de EPB en EPC regelgeving (o.a. aanpassingen erkenningsvoorwaarden, centraal examen, vrijstelling zorgwoningen, ...) vergen enkele aanpassingen aan de EPB/EPC-software of aan het dossierbeheersysteem (DBS). Deze wijzigingen zijn beperkt, de kost wordt geraamd op maximaal 100k. Deze kosten worden aangerekend binnen de huidige ICT-enveloppe van het Energiefonds.

A.8. Positief advies Inspectie van Financiën

Het gunstige advies van de Inspectie van Financiën werd op 12 januari bekomen en gaat als bijlage 2 bij deze nota.

Voor wat betreft de doelmatigheid en de budgettaire weerslag merkt de Inspectie op dat het onduidelijk is wat in de nota juist bedoeld wordt met “*Deze kost kan worden aangerekend op onderbenutting van begrotingsartikel QE0-1QEB4KG-WT, basisallocatie 1QE42607 Energiefonds*”. De Inspectie vraagt dat hem een geactualiseerd overzicht wordt aangereikt van de ingeschatte evolutie van het Energiefonds en Klimaatfonds rekening houdend met de voorliggende voorstellen tot aanpassing.

De versterking van de minimale levering elektriciteit en aardgas past binnen de voorziene budgetten voor dit instrument. Een geactualiseerd overzicht van de ingeschatte evolutie van het Energie- en Klimaatfonds wordt voorbereid i.k.v. de begrotingsaanpassing 2026.

Aan de andere opmerking van de Inspectie werd gevolg gegeven door de betrokken bepalingen uit het ontwerp te halen.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het ontwerpbesluit heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het ontwerpbesluit heeft geen impact op lokale en provinciale besturen.

4 VERDER TRAJECT

Het ontwerpbesluit moet worden voorgelegd aan de Vlaamse Toezichtcommissie en de Vlaamse Nutsregulator. Tevens moet het ontwerpbesluit worden onderworpen aan een publieke consultatie (via website dOMG) gedurende minimum 30 dagen gezien artikel 2 en 3 wijzigingen aan VLAREM-wetgeving bevatten.

Richtlijn 2015/1535/EU bepaalt dat de lidstaten de Europese Commissie onverwijld ieder ontwerp voor een technisch voorschrift mededelen, tenzij het een integrale omzetting van een internationale of Europese norm betreft, in welk geval louter met een mededeling van de betrokken norm kan worden volstaan. De lidstaten geven de Europese Commissie tevens kennis van de redenen waarom de vaststelling van dit technisch voorschrift nodig is, tenzij die redenen reeds uit het ontwerp zelf blijken. In voorkomend geval delen de lidstaten tegelijkertijd de tekst mee, tenzij deze reeds in samenhang met een eerdere mededeling is doorgegeven, van de in hoofdzaak en rechtstreeks betrokken wettelijke en bestuursrechtelijke basisbepalingen, indien kennis van die tekst noodzakelijk is om de reikwijdte van het ontwerp van het technische voorschrift te kunnen beoordelen. Aangezien de eisen die artikel 49 van het voorliggende ontwerpbesluit vastlegt aangaande gebouwautomatisering en –controle worden beschouwd als zijnde een technisch voorschrift zelfs al vloeien ze op zichzelf ook al voort uit de omzetting van een Europese richtlijn moet dit ontwerp

overeenkomstig de richtlijn bij de Europese Commissie worden aangemeld. Ook moet de vrijstelling van de EPB-plicht voor zorgwoningen uit artikel 34, 35, 37 en 38, alsmede artikel 57, voor wat betreft de aanpassing van de EPB-eisen in bijlage X van het Energiebesluit, van het voorliggend ontwerpbesluit worden beschouwd als zijnde een technisch voorschrift dat moet worden aangemeld bij de Europese Commissie. De lidstaten stellen de goedkeuring uit van een ontwerp voor een technisch voorschrift voor de duur van drie maanden, te rekenen vanaf de datum waarop de Europese Commissie de mededeling ontvangt. Dit weerhoudt de lidstaten er evenwel niet van andere interne procedurestappen die in het kader van de regelgevingsprocedure moeten worden gevolgd (bijv. adviezen van de strategische adviesraden en afdeling wetgeving van de Raad van State), te laten plaatsvinden.

Met betrekking tot dit ontwerpbesluit moet daarna het advies worden ingewonnen van de Raad van State. Na de definitieve goedkeuring moet het besluit in het Belgisch Staatsblad worden bekendgemaakt.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse bepalingen inzake energie en klimaat;

2° de Vlaamse minister, bevoegd voor de energie, ermee te gelasten over voornoemd voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies in te winnen van de Vlaamse Toezichtcommissie en de Vlaamse Nutsregulator met het verzoek hun advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen;

3° de Vlaamse minister, bevoegd voor de energie, ermee te gelasten om bovenvermeld ontwerp van besluit in het kader van de richtlijn 2015/1535/EU bij de Europese Commissie aan te melden.

De Vlaamse minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd,

Hans BONTE

Bijlagen:

1. Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering;
2. Het advies van de Inspectie van Financiën d.d. 12 januari 2026;
3. Begrotingsakkoord d.d. 13 februari 2026.